The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINCELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe.
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena.
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, JULY 17, 1965.

LATVIJA
AMERIKĀ

57. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 17. JŪLIJS 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINCELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vaditāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Biskapa vēlēšanas jaatkārto

VISVAIRĀK BALSU IEGUVUSI K. BILZĒNS UN A. LŪSIS

Ziemeļkalifornijas latviešu draudzes namā Sanfrancisko 11. jūlijā uz sēdi sanāca archibīskapa prof. Dr. K. Kundziņa ieceltā vēlēšanu komisija — A. Ernstsons, M. Bērziņš un S. Vasiļevskis, lai konstatētu bīskapa vēlēšanu rezultātus. Baznīcas virsvalde bija sūtījusi savu pārstāvi A. Bergmani, bet Amerikas latviešu draudžu apvienība A. Robiņu. Vēl sēdē bija pieaicināts Ziemeļkalifornijas draudzes priekšnieks K. Lācis un revīzijas komisijas pr-dis A. Dučkens. Sēde bija atklāta, un tajā kā vērotāji varēja piedalīties visi interesenti.

Vēlēšanu komisija vispirms konstatēja, ka no izsūtītajām 298 vēlēšanu zīmēm atpakaļ saņemtas 263. Atverot dubultaploksnēs atsūtītās vēlēšanu zīmes, noskaidrojās ka par izraudzītajiem kandidātiem nodots šāds balsu skaits: K. Bilzēns — 88, A. Lūsis — 77, A. Veinbergs 56, A. Grosbachs 19 un H. Biezais 15. Astoņas vēlēšanu zīmes atsūtītas atpakaļ bez ierakstiem.

Vadoties ar vēlēšanu noteikumiem, vēlēšanu komisija konstatēja, ka neviens no kandidātiem nav ieguvis vajadzīgo divu trešdaļu balsu vairākumu, kādēļ vēlēšanas atkārtojamas. Pēc noteikumiem, otrreizējās vēlēšanās kandidēs vairs tikai divi visvairāk balsu ieguvušie kandidāti — K. Bilzēns un A. Lūsis. Otrās vēlēšanās par bīskapu būs ievēlēts, kas saņems vienkāršu balsu vairākumu.

Vēlēšanu komisija balsošanas zīmes otrām vēlēšanām izsūtīs jau tuvākajās dienās.

T. Sīlis

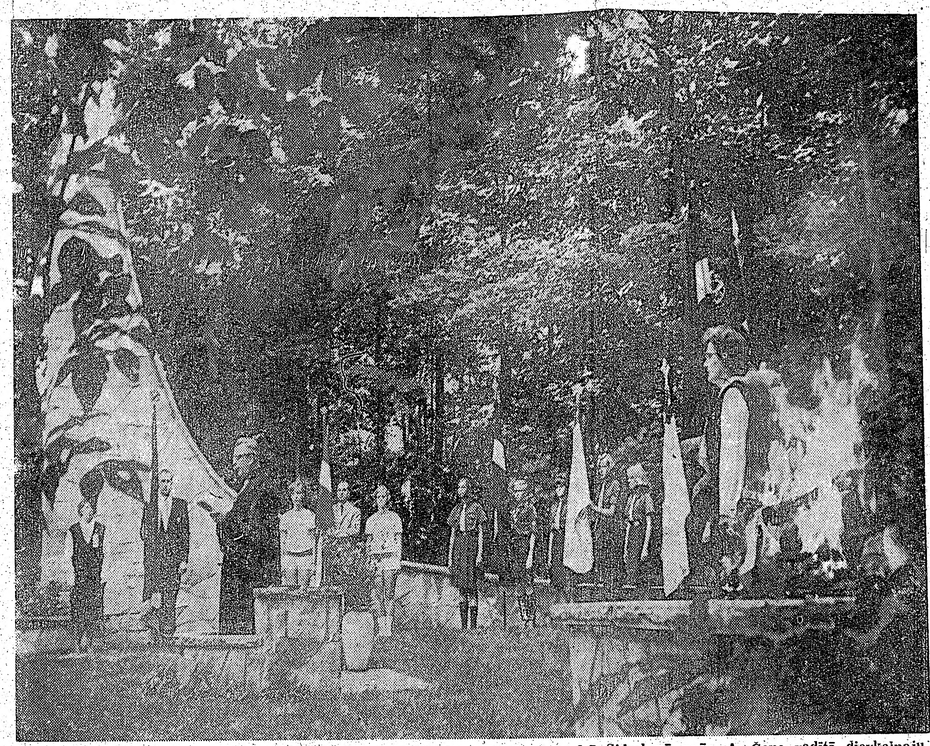

DV rīkotajā salidojumā sportam un jaunatnei 11. jūlija rītā brīvdabas baznīcā Sidrabenē māc. A. Copa vadītā dievkalpojuma laikā goda sardzē pie altāra ar karogiem stāvēja DV nodaļu, LNJAK, skautu un gaidu pārstāvji. Foto: J. Ligers

Rietumu prese vērtē pārmaiņas Kremlī

Jaunie Kremļa varas vīri Kosigins un Brežņevs (ar atvienu) nav parādījuši savu īsto seju. Viena no lielajām Ziemeļvācijas avīzēm, vērtējot pārmaiņas Kremlī sakarā ar Chruščova gāšanu, saskata Krievijas komūnisma attīstībā 3 posmus.

Pirmajā posmā (1917. — 1924.) padomju valdības priekšgalā bija vīri ar neproletārisku izcelsmi (t. i., no inteliģences aprindām), kā Ļeņins, Trockis, Bucharins, Kamenevs, Zinovjevs u. c. Tie bija ilgi dzīvojuši „kapitālistiskos rietumos" un labi pazina tos, labi pārvaldīja svešvalodas. Otrā jeb Staļina diktatūras posmā notika radikāla vadoņu maiņa: vecie inteliģentie revolūcijas vadoņi tika nogalināti „tīrīšanas" procesos, un to vietā nāca neizglītoti, profesionāli partijas birokrati, kuŗus raksturoja absolūta uzticība diktātoram un nesaudzīga viņa terrora politikas istenošana. Tai laikā izveidojās „dzelzs aizkara" jeb sauktā sveķpūšļa. Tie ir vienīgie, kuŗu bērnība saistīta ar cara laiku un kas paši piedzīvojuši revolūciju un pilsoņu karu, kā arī iestājušies partijā jau pirms revolūcijas. Viņi vienīgie ir bez augst. Mikojāns un 77 gadus vecais Kaganovičs, Ždānovs, Berija. Pēc minētās vācu avīzes domām trešo jeb pašreizējo posmu gan ievadīja Chruščovs, bet jauno vadoņu jeb „technokratu laikmets" īsti iesācies tikai ar Chruščova gāšanu. No 12 kompartijas prezidija locekļiem tikai 2 esot no vecās paaudzes resp. „vecās revolūcijas gvardes" — 70 gadu vecais Podgornijs un Suslovs. Pārējie esot jaunā tipa politiķi, kuŗu piederēja Molotovs, Vorošilovs, Kaganovičs, Ždānovs, Berija. Pēc minētās vācu avīzes domām trešo jeb pašreizējo posmu gan ievadīja Chruščovs, bet jauno vadoņu jeb „technokratu laikmets" īsti iesācies tikai ar Chruščova gāšanu. No 12 kompartijas prezidija locekļiem tikai 2 esot no vecās paaudzes resp. „vecās revolūcijas gvardes" — 70 gadu vecais Podgornijs un Suslovs. Pārējie esot jaunā tipa politiķi, kuŗu

Jānis Cirulis

Dalītās Vācijas problēma

Jau pirmā pasaules kara beigās kļuva pazīstams jēdziens totālais karš, ar ko apzīmēja karu visplnīgākajā nozīmē. Ar to apzīmēja karu ne tikai starp aktīvām armijām frontē, bet arī katru visās dzīves nozarēs un vietās ienaidnieka territorijā ar visiem — atļautiem un neatļautiem līdzekļiem. Otra pasaules kara sākumā Vācija bija tā, kas ar karu pirmajām dienām jau proklamēja totālo karu, bet arī tās pretinieki nekautrējās sekot vācu piemēram. Toreizējie nacionālsocialisma apsēstie Vācijas valsts vadītāji šajā karā saskatīja tikai divas iespējas: uzvaru vai Vācijas bojā eju. Bet, kā parasts, arī šoreiz pavisam negaidīti iestājās trešā iespēja — totālā sakāve, un tās rezultātā radās dalītā Vācija. Kaut arī Vācijas dalīšanas pirmsākumi meklējami Teheranas un Jaltas konferencēs 943. gada beigās un 1945. gada sākumā, tad praktiski to sāka reālizēt pēc Potsdamas konferences 1945. gada augustā. Interesanti, ka pēc otra pasaules kara tieši rietumu valstis bija tās, kas visvairāk iestājās par saskaldītu un vāju Vāciju, jo tāda šķita vislabāk atbilstam viņu politiskajiem mērķiem. Turpretim Maskava runāja par centrālizētu Vāciju; tās slepenais mērķis bija vienota un komūnistiska Vācija. Kad rietumnieki atšķīrās, bija jau par vēlu. Tie savu nostāju un politiku mainīja, bet Vācijas dalīšanu vairs novērst neizdevās.

Dalītās Vācijas problēma visus 20 pēckara gadus bijusi pasaules, Eiropas un Vācijas politikas degpunktā. Vēl neatlaidīgāk un mērķtiecīgāk šo jautājumu kārtojusi Maskava. Tā diktēja savu gribu gan ar Berlines blokādi, gan asiņaini izrēķinoties 1953. gada 17. jūnijā ar Austrumberlines strādniekiem, gan arī nāves mūra būvi 1961. gada 13. augustā Berlinē. Ir skaidrs, ka Maskava no sava sākotnējā mērķa — vienotas un komūnistiskas Vācijas — nav atteikusies un ar labu arī neatteiksies. Tas deklarēts vairākkārtīgi, un vēl pavisam nesen Maskavas ielikteņis Ulbrichts pateicis: „Stāvoklis Rietumberlinē kādu laiciņu vēl paliks tāds, kāds ir pašreiz. Bet ja kāds domā, ka mēs pieversamies divu Vācijas valstu teorijai, tad tas rūgti maldās. Mūsu mērķis ir vienota un komūnistiska Vācija". Tas liecina, ka viss cits, — kā solījumi un runas ar citādu saturu, — ir tikai taktiski šacha gājieni aukstajā karā. Nešaubos, ka šo aksiomu ļoti labi iegaumējuši arī rietumu politiķi un valstsvīri.

17. jūnijā Rietumvācija jau 12. reizi atzīmēja vācu tautas VIENĪBAS DIENU. Valdība, parlaments, politiskās partijas un sabiedriskās organizācijas aicināja atcerēties 1953. gada notikumus Austrumberlinē, kad strādnieku miermīlīgās prasības un protesti pret paaugstinātajām darba normām, izsludinot streiku, pārvērtās par visas tautas sacelšanos. Strādnieki bija neapbruņoti, tie neaizkāra pārvaldes aparātu, bet tikai Maskavas kalpus SED birojos, un centās atbrīvot savus apcietinātos biedrus. Tomēr sarkanarmijas tanki šos nemierus asiņaini apspieda.

Sie notikumi ne tikai jāpārdomā un jāapzinās brīvības vērtība, bet arī — kas jādara tās paturēšanai un nostiprināšanai. Šogad visā Rietumvācijā notika ap 3000 šāda rakstura sanāksmju ar moto „Brīvību visiem"! Saprotams, viscauri bija jūtams apakštonis — Vācijas vienība, bet tas ir tikai normāli, saprotami un labi. Ja Rietumvācijas ārpolitika šo deklarāciju konsekventi turpinātu, tad tas būtu liels solis uz priekšu arī visos apspiesto tautu jautājumos. Nenoliedzami, Vācija šos jautājumus pārzina ļoti labi. Arī materiāli tā atbalsta Vācijā atrodošos politisko bēgļu nacionālos un kultūras iestādījumus ļoti ievērojamā veidā. Tomēr būtu vēlams šo atbalstu neliegt arī morāliskā laukā, saucot konkrēti vārdā cietušos, izdarītos noziegumus un vainīgos. Tas vairāk tuvinātu cietušos savā starpā, to balss būtu skaļāka, ar to citiem būtu vairāk jārēķinās. Tiešā šajā ziņā visiem cietušajiem būtu jāapzinās vairāk vienības nozīme un vērtība. Politisko notikumu attīstību nākotnē neviens nezina, bet, šķiet, latviešu trimdinieku un visu apspiesto liktenis vismaz dažējī atkarīgs no dalītās Vācijas problēmas atrisinājuma. Tādēļ mums šim jautājumam būtu jāvelti sevišķa un daudz, daudz lielāka uzmanība, nekā esam darījuši līdz šim.

Nav šaubu, ka vācu tautai tiek liegtas tās pašas pašnoteikšanās tiesības kā mums, kas dokumentētas Apvienoto nāciju chartā un kuŗas parakstījusi arī Maskava. Te pamatoti jāuzsver, ka sauklis „Brīvību visiem" ir vietā, jo brīvība ir nedalāma. Visur, kur tā tiek ierobežota, uz to jānorāda, vienalga kādai rasei, tautai vai reliģijai to liegtu. Vācu tautai okupētajā austrumu zonā nodora netaisnību. Tas, kas tur notiek, nav vācu tautas brīvā griba, nemaz nerunājot par visatbaidošākajām slepkavībām pie Berlines kauna mūŗa. To atzīst visi, un tomēr rietumu cilvēks šo notikumu priekšā ir bezspēcīgs, nespēj tos aizkavēt vai novērst.

Vēl nesen valdīja uzskats, ka jābruņojas, lai pēc tam, kad rietumi kļuvuši stipri, pretējā puse piekāptos un atvilktos. Šī doma tomēr izrādījusies par illūziju. Abas puses nobruņojušās līdz zobiem un nezina, ko tālāk iesākt. Tās meklē izeju, lai nejauša konflikta gadījumā bojā neaizietu visa cilvēce. Tas nenozīmē, ka nevajadzētu gādāt par drošību, ka nevajadzētu bruņoties, kamēr brīvās pasaules eksistence apdraudēta. Tās tomēr nozīmē, ka ar bruņošanos vien ir par maz. Nepavisam jau nepietiek ar rezignāciju, samierināšanos, skaļām frazēm vai skaistām runām. Vēsture ir pierādījusi, ka pasaulē arī senāk bijušas daudzas un ļoti lielas netaisnības, bet vienmēr bijis vajadzīgs laiks, lai tās saprastu un novērstu. Tas nozīmē, ka vācu tautas apvienošanās doma, tāpat kā mūsu brīvības atgūšanas doma jānes ar stipru un nesatricināmu pārliecību, — arī tad, ja acumirklī nekā reāla nevar saskatīt. Bez tam, šīs lietas labā arī apzinīgi un nepārtraukti jāstrādā.

Moderno meklējumu jukli daudzi pat apšaubījuši vācu tautas patieso vienības gribu. Šīs šaubas tomēr katēgoriski noraida cilvēki, kas redzējuši, kādas grūtības uzņemas cilvēki, kādus pazemojumus pacieš un kādās briesmās dodas, lai tikai kaut uz dažām stundām apciemotu savus ģimenes locekļus, radus, draugus un paziņas Vācijas austrumu zonā. Tāpat šīs šaubas noraida cilvēki, kas redzējuši notikumus pie kauna mūŗa Berlinē vai runājuši ar austrumu zonas bēgļu straumi.

Radušās arī domas, ka vienību varētu nopirkt pat par naudu. Daudz cerību likts uz vienoto rietumu politiku, bet arī tās nav piepildījušās un attaisnojušās. Eiropas politiskā vienība vēl vienmēr ir tāls un neaizsniegts sapnis. To traucē atsevišķ-

(Nobeigums 8. lpp.)

Dziesmotos ciemos

VELTAS TOMAS SPECIALRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" PAR DZIESMU SVĒTKIEM PORTLANDĒ

III

VALD. KĀRKLIŅU PIEMIN AR „JAUNO ASIŅU" IZRĀDI

Romānists, tulkotājs un apcerētājs Valdemārs Kārkliņš dzīvoja, darbojās un mira Sēlemā, Oregonas pavalstī, 1964. gada sākumā. Viņa piemiņu godinot, šā teātŗa ansamblis, 2. ASV rietumu piekrastes dziesmu svētku programmas ietvaros Sietlas dramatiskā kopa uzveda komēdiju 5 ainās „Jaunās asinis". Šo lugu savā laikā Vald. Kārkliņš sacerēja Lilijas Stengeles jubilejas izrādei, un to veda pa Amerikas kontinentu Ceļojošā teātŗa ansamblis, automašīnā tuvi, tāli latvieši visās ASV pilsētās, kur ansamblis viesojās. Vilnim-Straumanim, tagad mācītājam, tad Pitsburgas universitātes mācības pēkam. Tas notika 1956. gadā. Lilijas Stengeles un Jāņa Sāberļu dialogus skatities un klausities nāca tuvi, tāli latvieši visās ASV 2. ASV rietumu piekrastes dziesmu svētku programmas ietvaros Sietlas dramatiskā kopa uzveda komēdiju 5 ainās „Jaunās asinis". Šo lugu savā laikā Vald. Kārkliņš sacerēja Lilijas Stengeles jubilejas izrādei, un to veda pa Amerikas kontinentu Ceļojošā teātŗa ansamblis, automašīnā tuvi, tāli latvieši visās ASV pilsētās, kur ansamblis viesojās.

(Nobeigums 8. lpp.)

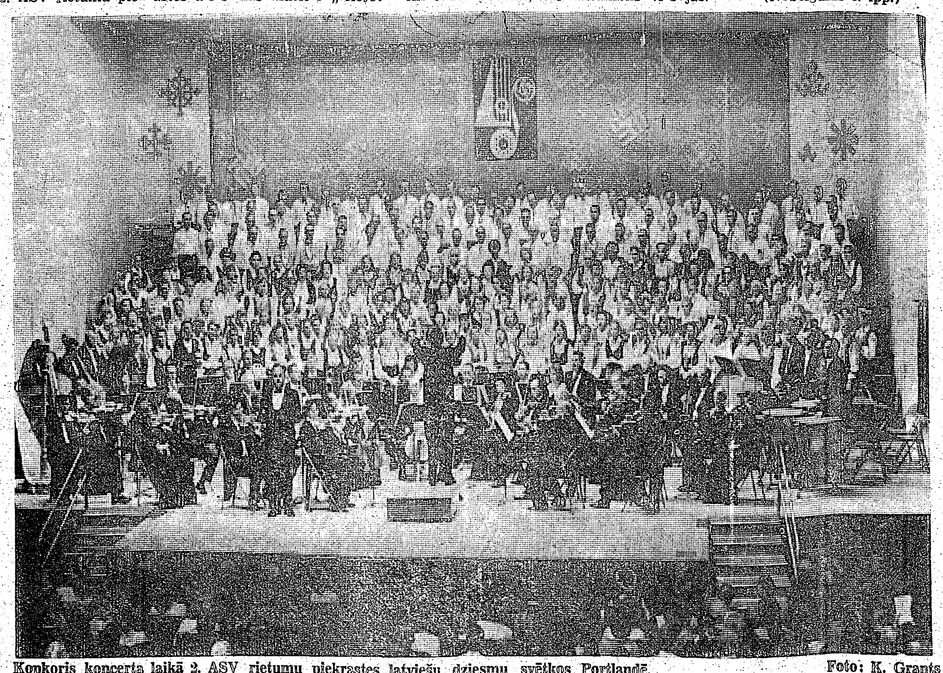

Kopkoris koncerta laikā 2. ASV rietumu piekrastes latviešu dziesmu svētkos Portlandē. Foto: K. Grants

Liktenīgi, tā bija arī Ceļojošā teātŗa gulbja dziesma. Tas gan turpināja darboties, bet citā sastāvā, uz citiem principiem. Un dievi drīz vien aizsauca Aizsaulē nesalīdzināmo skatuves mākslinieci Liliju Štengeli, vēlāk turp aicinot arī lugas autoru Vald. Kārkliņu.

Skatītājs, kas visu šo atceras un pieredzējis, ieņēma šai izrādē savu vietu ir sērotāju atmiņu zīmē, ir ar apņemšanos abas izrādes nesalīdzināt. Pirmā bija mūsu reālpsiholoģiskā teātŗa augsta klase, otra — amatieŗu

Miris Edlejs Stīvensons

Šāgada 14. jūlijā Londonā, 65 gadu vecumā mira ASV Apvienoto nāciju sūtnis Edlejs Stīvensons. Pēdējais bija ieradies uz īsu vizīti Londonā pēc Apvienoto nāciju saimnieciskās padomes sēdes nobeiguma Ženēvā. Sveicē Stīvensonam bijušas privātsarunas ar ģenerālsekretāru Utantu Vietnamas kara jautājumā. Londonā amerikāņu diplomāts par šo pašu tematu vēl paspējis runāt ar ministru prezidentu Vilsonu un ārlietu ministru Stjuartu.

1952. gadā, kad Stīvensons ieņēma Illinojas gubernātora amatu, demokrati viņu izraudzīja par savu kandidātu prezidenta vēlēšanās. Tas pats notika 1956. gadā, bet abās reizēs Stīvensons zaudēja ģen. Eizenhaueram. 1961. gadā nelaikis prezidents Kenedijs iecēla Stīvensonu Apvienoto nāciju sūtņa amatā, ko viņš pildīja līdz savai nāvei. Viņa darbība AN sākās jau ar chartas parakstīšanu 1945. gadā Sanfrancisko. Prezidenta Trumena laikā Stīvensons vadīja ASV delegāciju AN pirmajās divās pilnsapulcēs 1946. un 1947. gadā. Par vienu no saviem lielākiem diplomātiskiem panākumiem nelaikis ieskatīja daļējo atomieroču izmēģināšanas aizlieguma līguma parakstīšanu. Toties par vienu no savas karjēras grūtākajiem brīžiem viņš iedomājās ASV politikas aizstāvēšanu Dominikā. Drošības padomē Stīvensonam bija jāaizstāv un jāmotivē amerikāņu militārā iejaukšanās, jāmēģina pasaules acīs attaisnot valdības soli, kuŗam viņš pats neticēja.

Stīvensona mirstīgās atliekas no ASV sūtniecības Londonā pārvest uz ASV prezidenta Džonsona personīgajā lidmašīnā no Vašingtonas ieradies viceprezidents Hamfrejs.

Atombumbas 20 gadu

1945. gada jūlijs bija drāmatiskas rosmes un izšķirīgu lēmumu mēnesis. Japāna, palikusi karalaukā viena, izmisīgi cīnījās, lai varētu karu novest vismaz līdz iespējai kapitulēt ar godu. Šī apņēmība nav zemu vērtējama, jo tai laikā Japānas saimniecība bija tuvu pēdējam elpas vilcienam. Iedzīvotājiem bija jāiztiek ar pavisam mazām rīsa devām, pat ar šiem ierobežojumiem minimālo prasību apmierināšanai pietrūktu daudz miljonu tonnu rīsa. Veikali slēdzās viens aiz otra, jo nebija, ko pārdot. Bruņotajiem spēkiem trūka motoru degvielu jau gandrīz gadu; karaflotei, sākot ar 1944. gada rudeni, degvielas bija samazinātas tik drastiski, ka daži no tiem karakuģiem, kas gāja bojā Filipīnu jūras kaujās, nespētu atgriezties savās bazēs degvielu trūkuma dēļ, kaut tiem būtu laimējies pagiābties no torpēdām un bumbām. Patronu un šāviņu čaulas gatavoja no kāda nespodri pelēka metalla, jo nebija vairs misiņa. Un savas pēdējās rezerves— brīvprātīgo cīņas korpusu — apbruņošanai gatavoja bambusa pīkus. Tomēr ne visi japāņi gribēja karu turpināt par katru cenu. Bija daudz, arī vadošo valstsvīru vidū, kas skaidri saredzēja zaudēto karu un tālāku upuru veltīgumu. Bija pat ievadītas aplinkus sarunas par kara izbeigšanu, izmantojot neitrālas valstis par starpniekiem, galvenokārt Pad. savienību (tā vēl nebija iestājusies karā pret Japānu). Bet tā sūtņa Jēkaba Malika personā un Staļina dirigēta no starpniecības neuzkrītoši vairījās, vilcinājās: tā savai Jūdasa lomai jau bija sgatavojusies un gaidīja tikai īsto brīdi, kad no kritušās Japānas varēs kaut ko paņemt bez jebkāda riska.

Sabiedrotajiem savukārt bija skaidrs, ka izbeigt karu drīz varēs tikai ar tiešu iebrukumu Japānas salās. Bet viņiem jau bija pieredze, un tāpēc nebija nekādu ilūziju par to, ko šāds iebrukums maksātu upuru ziņā. Par to skaidru pārskatu deva Okinavas salas ieņemšana — uzbrukums sākās 1. aprīlī, bet savu karogu uz šīs šaurās un asinīm izmirkušās salas amerikāņi varēja pacelt tikai 23. jūnija rītā; zaudējumi kopskaitā abās pusēs — ap 200.000 kritušo un ievainoto, vairāk nekā 400 dažādu karakuģu un 11.000 lidmašīnu. Protams, Japāņu zaudējumi vairākkārt, sevišķi cilvēku ziņā, pārsniedza amerikāņu, jo pēdējo pusē bija ārkārtīgs materiālu pārsvars (piem., dažādu karakuģu vien bija vairāk nekā 1200, to vidū vairāk nekā 40 lidmašīnu bazes kuģu un 18 kaujas kuģu). Sabiedrotie zināja, ka japāņi saida viņu invāziju savās salās un tai gatavojas kā pēdējai kaujai, kas prasīs neaprēķināmus upurus, jo ar katru dienu japāņu aviācijā vairojās lidotāju — pašnāvnieku (kamikazes) skaits, kas, upurējot sevi, triecās ar visu sprāgstvielām pildīto lidmašīnu tieši mērķim virsū. Vēl vairāk,— ne tikai aviācijā, bet jau arī flotē kamikazes bija simtiem, un jūlijā viņu vajadzībām bija gatavas jau kādas 700 laivas dažādās Japānas ostās. Šīs laivas un to apkalpes gaidīja tikai vienu vienvirziena braucienu, atpakaļceļa nebija. Tas bija milzu drauds lidmašīnu bazes, kuģiem un lielajiem kaujas kuģiem.

Karš par katru cenu bija jānoved līdz galam pēc iespējas drīz, tāpēc sabiedrotie drudžaini gatavojās pirmam lielākajam iebrukumam Japānā, kura sākums bija paredzēts 1. novembrī. Iebrukuma mērķis — iegūt Kiušu salu, ko vēlāk varētu izmantot par izejas bazi uzbrukumam Tokio. Par gatavotās Kiušu operācijas lielumu var spriest no dažādiem skaitļiem: pabalstam no gaisa bija nozīmēti 42 lidmašīnu bazes kuģi un salas bombardēšanai ar artilēriju — 419 karakuģu, bet kā trieciena karaspēks — 13 kājnieku diviziju, no kurām pirmajā vilnī ietu 6 divizijas; kopā sabiedrotie šai kaujā mestu trīsceturtdaļmiljonu karavīru.

Bet bija vēl kāda cita gatavošanās triecienam, kas notika nemazāk drudžaini un satraucoši, pie kuras strādāja dienām un naktīm, kuru turēja vēl lielākā slepenībā nekā gatavošanos uzbrukumam Kiušu. No nekā, no tukšām formulām un nolīdzināmjumiem gribēja radīt līdz tam neredzētu un nedzirdētu pavisam jaunu ieroci ar neiedomājamu iznīcināšanas spēku. Ja organizācijai, kas to darīja (tās segvārds bija Manheteņa iecirkņa inženieri), kurā dažās nozarēs strādāja dažādu zinātņu doktoru vairāk nekā kancelejās ierēdņu un kuras darbinieku skaits jūlija algas sarakstos bija 539.000, no kuriem gn tikai nedaudzi skaidri zināja, kāds ir viņu darba gala mērķis, — ja šai organizācijai ar tās neskaitāmajiem zinātniekiem no ASV, Anglijas, Italijas, Vācijas un Ungārijas, kur Nobela prēmijas laureāti bieži vien bija vienkārši ierindnieki, iecerēto mērķi izdosies sasniegt, tad piedzims atombumba. Un tā piedzima, pat divi nedēļas ātrāk nekā gaidīja. To slepenībā izmēģināja 16. jūlijā plkst 5.30 no rīta tuksnešaina vietā Jaunmeksikā, 50 jūdžu no Alamogordo. Patiesību noslēpa amerikāņiem un pasaulei ar izdomātu oficiālu paziņojumu: „Šorīt agri kādā tālā Alamogordo gaisa bazes rezervātā uzsprāga municijas noliktava, radot ļoti spožu gaismu kas bija novērota pat 235 jūdzes uz ziemeļrietumiem." Tātad, par atombumbas dzimšanas dienu varētu uzskatīt 16. jūliju — dienu, kad tā sāka „elpot". Ar to pēc 6 gadiem ar uzdevuma atrisinājumu Amerikā beidzās zinātniskais darbs, kura sākums saskatāms 1939. gada janvārī, kad laikraksti ziņoja, ka vācu zinātniekiem izdevusies atomskaldīšana.

26. jūlijā publicēja Potsdamas deklarāciju, kuru bija parakstījušas ASV un Anglija ar Ķīnu kā līdzparakstītāju un kurai savu svētību deva Staļins. Tā uzstādīja Japānai ultimātu. To atvieglioja apstāklis, ka atombumba jau bija piedzimusi un sabiedroto turpmākā rīcība skaidra: dienu iepriekš, 25. jūlijā ASV prezidents Trūmens jau bija atļāvis lietot atombumbu, ja Japāna noraidītu padošanās ultimātu.

Japānas valdības vīru balsis par un pret ultimāta pieņemšanu dalījās. Kaut Japānas karalis bija par ultimāta pieņemšanu, un viņu katrs japānis uzskatīja par dievu, viņam tomēr nebija īstas politiskas varas un tiesību grozīt ministru padomes lēmumu. Uz sabiedroto ultimātu Japāna atbildēja ar klusuciešanu. Tā bija jārunā atombumbai.

Kāpēc tieši Hirošimai bija piešķirta izmēģinājuma trusīša loma?

Lielāka efekta radīšanai sabiedrotie bija nolēmuši pirmo bumbu nomest uz kādu svarīgu lielu Japānas pilsētu, kas līdz tam vēl pavisam maz bombardēta. Tādu bija tikai nedaudz. Izvēlei lika priekšā Kioto, Kokuru, Nigatu un Hirošimu. Lēmām saraksts sašaurinājās un mazliet grozījās, palika Hirošima, Kokura un Nagasaki,— ar pirmo mērķi Hirošima. Arī tad vēl liktenim nācās teikt pēdējo vārdu: ja likteņgājā dienā un stundā pilsētu klātu migla vai zemi mākoņi, bumba bija jānomet vai nu uz Kokuru vai Nagasaki, atkarā no labākas redzamības. Un likteņa pirksts norādīja uz Hirošimu — virs pilsētas paškīrās mākoņi un migla, kas tobrīd klāja visas salas, radot 10 jūdžu lielu „caurumu" Hirošima — smē uz pareizo augstumu. Tam liela rūpniecības pilsēta ar plašu ostu, 390.000 iedzīvotājiem, 24.000 kaŗavīru garnizonu un visskaistākajiem vitoiem Japānā — bija redzama kā uz delnas.

Ar visslepenāko pavēli 6. augusts bija nolikts par bumbas nomešanas dienu. Uz šo pavēli gaidīja speciāla bumbvežu vienība mazajā Tiniana salā, kas savam uzdevumam gatavojās jau kopš aprīļa, kad pašas atombumbas vēl nemaz nebija. Izņemot vienības komandieri, apkalpe nezināja, kam gatavojas. Visi bija speciāli izraudzīti un nozvērināti klusuciešanai, nemaz neminot kas jānoklusē. Vienībā bija 15 bumbvežu un vairāk nekā 1500 viru personāls.

Pirmās atombumbas nomešana bija sarežģīta lieta. Visām lietām un darbiem pasaulē palīgā piesauc Dievu. Tā arī šī diena sākās pusnaktī uz 6. augustu ar to, ka vienības mācītājs skaitīja 7 bumbvežu apkalpēm īsus dievvārdus, izlūdzoties Dieva svētību un palīdzību uzdevumam. Kā pirmie gaisā pacēlās 3 bumbveži plkst. 1.37, kuŗiem bija jānoskaidro laika apstākļi virs Hirošimas, Kokuras un Nagasaki; pēc kādas stundas vēl divi, kuŗu uzdevums bija virs izvēlētās pilsētas ar izplētņiem izmest fotografēšanas un radiācijas mērīšanas instrumentus. Vienu bumbvedi nosūtīja uz noteiktu vietu pusceļā, — tam bija jāparnem bumbas vešana, ja kaut kāda defekta dēļ to nespētu pabeigt bumbas vedēja lidmašīna. Plkst. 2.45 ar pašu atombumbu ceļā devās septītais bumbvedis, Lai varētu pacelt 5 tonnas smago bumbu, no tā bija nomontēti visi smagie ieroči. Tiks un garš lidojums bija priekšā.

Pēdējie sagatavošanas darbi pie atombumbas bija veikti ceļā. Arī bez bumbas atomiskā rakstura, tā vēl bija pavisam neparasts ierocis — vesels elektrisko tīklu un elektronisko ierīču mudžeklis. Tur vispirms bija sērija laika ierīču, kas bumbas izmešanas brīdī automatiski noslēdz visas pārējās ierīces pašā bumbā uz pirmajām 15 sekundēm, ar to novēršot bumbas sprādziena nejaušu sākšanu laika. Citu instrumentu grupējums nodrošināja bumbu pret sprādzienu augstāk par 10.000 pēdām virs zemes. Pēc 15 sekunžu kritiena barometriskie aparāti atbrīvoja darbībai 4 aizsargkorķus, kas nostādīti bumbas uzspridzināšanai tieši 1850 pēdu virs zemes; pie tam, lai sprādziens notiktu, vismaz diviem no šiem korķiem vajadzēja pilnīgi „saprasties" attiekšmē uz pareizo augstumu. Tam visam bija jānorisinās 43 sekunžu laikā no bumbas izmešanas brīža. Visu tīklu un ierīču pareizu funkcionēšanu savukārt kontrolēja citas ierīces speciālā kontrolkastē. Bija noteikts: pie mazākajām pazīmēm, ka kāds tīkls vai ierīce nedarbojas simtprocentīgi pareizi, griezties atpakaļ ar visu bumbu.

Jau krietnā dienas gaismā, kad šikoku sala vairs nebija tālu, bumbas vedējas lidmašīnas komandieris pa iekšējās sazināšanās skaļruņiem paziņoja apkalpei: „No šī brīža visiem būt savos kaujas postenos. Visas mūsu turpmākās sarunas būs uzņemtas skaņu lentē, tādēļ pievaldiet mēles. Mēs vedam pirmo atombumbu." Lielākā apkalpes daļa pirmo reizi dzirdēja šo vārdu. Plkst. 7.25 pienāca ziņojums no laika apstākļu pētīšanas bumbveža: „Ieteikums — bombardēt galveno mērķi." Plkst. 7.50 kontrolierīces nesējlidmašīnā rādīja, ka visas iekārtas, kuŗām sakars ar atombumbu, pilnīgā kārtībā, ka neviena radioierīce nav pat traucēta no japāņu puses. Arī pašu bumbvedi nesagai-

(Noteigums 6. lpp.)

LATVIJA

57. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 17. JŪLIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktoru — Alfrēds Viņķelis, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sagniedzama redakcijā, tālr. 368—3339;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Zanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izmāt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.10; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

VAI LIKUMĪBA IESPĒJAMA PAD. SAVIENĪBĀ

Krievu tautā nekad nav lielā cieņā bijusi likumība un kārtība. Jau krievu tautas parunu saka: „Zakon čto dišlo - kuda poverneš, tuda i višlo" (Likums ir kā dižalks, — uz kuru pusi pagriezīsi, tai pusē tas iznāks). Man nav gadījies sastapt nevienas citas tautas „gara mantās" vēl cinisku likuma novērtējumu, par spīti apstāklim, ka cara laikā Krievijā tomēr valdīja lielāka likumība nekā Pad. savienībā. Lai minam tikai lielos politiskos tiesu procesus, kuŗos uzstājās labākie krievu advokāti un visai bieži panāca apsūdzēto attaisnošanu. Pretēji Pad. savienības praksei, kās lielāko daļu politisko lietu „ērtības labad" iztiesāja slēgtās „troiku" sēdēs un tikai nedaudzus procesus publiski, lai izspiestu no tiem propagandai vajadzīgos materiālus, cara krievijā politiskie procesi ar, varbūt, nedaudziem izņēmumiem norisinājās atklātās tiesas sēdēs. Tiesneši bija mācīti juristi, un tiesu morāles līmenis visā visumā bija visai apmierinošs.

Uzticīgi sekojot Kārļa Marksa rakstiem, kas pauž visai plaši negātīvu nostāju pret likumu un likumību, noraidot visas runas par „likumību", „abstraktu taisnību" un „abstraktām tiesībām", krievu Marksa māceklis V. Ļeņins (kas pats bija beidzis juridisko fakultāti un kādu laiku ne visai sekmīgi darbojies pat par advokātu), kad bija sagrābis valsts varu Krievijā, deklarēja: „Likums ir politikas līdzeklis. Likums ir politika." Psiholoģiski krievu revolūcionāru negātīvo nostāju pret Krievijas valsti un tās likumiem, varbūt, var saprast, ja ievēro, ka tiem kā „profesionāliem revolūcionāriem" ik dienas nācās sadurties ar šo likumu bardzību, bet kad no revolūcionāriem tie kļuva par „valstsvīriem" un no pagrīdniekiem par valsts iestāžu vadītājiem, varēja sagaidīt, ka tie, kas sacīja, ka tik daudz cietuši no cara patvaldības, raudzīs krievu zemē ievest lielāku likumību un kārtību. Tā vietā, kā tagad atklāj pašu krievu avoti, visu laiku likumība Pad. savienībā strauji slīdējusi lejup, kamēr Josifa Staļina laikā Pad. savienība nonāca pie stāvokļa, kas vairāk līdzinājās kādai austrumu neaprobežotai tirannijai, nekā modernai tiesiskai valstij!

Visai labi šo stāvokli raksturojis nežēlastībā kritušais Nikita Hruščovs, kas savas varas zedu laikos savā slavenajā „sleņenajā" runā pateica, ka, ieejot pie Staļina, neviens nav zinājis, vai dzīvs iznāks... Visvarmācīgākie un patvarīgākie krievu cari varētu tikai apskaust Staļina neaprobežoto varu! Jau Ļeņins, lu noturētos pie apvērsuma ceļā sagrābtās varas, nodibināja drausmīgu slavu ieguvušo „ārkārtējo komisiju kontrrevolūcijas un spekulācijas apkarošanai", kuŗu īsi mēdza dēvēt par „čeku" un kuŗai nebija jārēķinās ne ar kādiem likumiem... Varēja domāt, ka despotija vairs nekur tālāk nevar iet, bet Staļins pierādīja, ka čeku un savu neaprobežoto varu iespējams ar tikpat labām sekmēm izmantot, lai apklusinātu savus pretiniekus vai pat tikai iedomātos pretiniekus pašā komūnistu partijā!

Pēc Staļina nāves sākās runas par „sociālistiskās legālitātes" atjaunošanu, lai gan nav iespējams ko atjaunot, kā nekad nav bijis... Tomēr legālitātes virzienā tagadējie Pad. savienības varasvīri, kas gan skaudīgi ar vienu aci šķielē uz Staļina „nopelniem", pūlas kaut ko darīt, it īpaši pēc Staļina nāves un „nokronēšanas", bet jāšaubās, vai tiem būs tālejoši panākumi, kamēr tie pieturēsies pie marksisma „svēto rakstu" paustajām mācībām.

A. Kalns

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

„Vēsture nav

TELOTĀJAS MĀKSLAS UN DAIĻAMATNI
TEICA PROF. A. SPEKKE, LATVIJAS

Loida velkalu centra gaumīgajās izstāžu telpās 2. jūlija saulainā novakarē bija pulcējušies pāris simtu liecinieku — Portlandes dziesmu svētku aģitācijas vesu, rīcības komiteja ar tās tālu daudzinātiem lielā darba daritājiem Juri Krīgenu, Dr. A. Ritmani, Ed. Skudru un citiem, tāpat goda viesos tāla ceļa braucēju Ādolfu Kaktiņu, Latvijas sūtniecības lietvedim Dr. A. Spekkem atklājot pirmo 2. ASV rietumu piekrastes dziesmu svētku sarīkojumu Portlandē.

„Mūsu Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke ir dziva mūsu dzimtenes daļa," iepazīstināšanas runā teica rīcības komitejas priekšsēdis Juris Krīgens, jaujot šī brīža liecinieklem justies un apzināties kā dziva mūsu dzīvās, bet ne brīvās dzimtenes daļai. Brīdis bija mozs, svinīgs un lepns, ne vārda no mūsu lietveža asprātīgi saistīgās uzrunas nepagāja secen izstādes viesu ausīm, vai tas būtu citējums no pēdējā valsts prezidenta K. Ulmaņa teiktā par rosināmām mākslas izstādēm „Tās jāriko, lai ar sabiedrības atbalstu (pērkot mākslinieku darbus) mākslinieki tiktu pie jaunām biksēm", vai mozās atmiņas atsaukts Ādama Alkšņa spalvas zīmējums Vatikāna mūzeja bibliotēkā, vai arī sauklis un soļijums uzrunu beidzot „Latvija celsies, kā es te stāvu!"

Dzintarzeme nevar necelties. Vērojot mirdzošo, bagātībā nesalīdzināmo dzintara klāstu kolleģionāra un mākslas amatnieka (kā viņš pazemīgi sevi dēvē) Richerda Rubeņa pašamā, apžilbšām acīm un jūsmīgām sirdīm jāatzīst — tādi retumi nav skāiti kopš seniem Eslingenas laikiem Vāczemē. Senā Kursa ar 120 gadu ventiņietes tērpu, no dzimtenes pārsūtītu, rāda nepajemu skaistumu, tautas mākslas — daiļamatnieciba senmātes prasmi un mīlestību krāsās, rakstā un simbolos. Sudraba kalēju meistarību šai skatē var apskaust ik dziesmu svētku daiļamatnieku skate, tādus vārdus kā O. Grīna, A. Berķes, J. Ridus, S. Berca pieminot. Aina Berķe

LILIJA ZARIŅA

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

16. turpinājums

„Vai tiešām tu esi tik neapķērīga auša? Mans brālis un tavs vīrs, skriedams tām grāmatu un avīžu gudrībām pakaļ, nu ieskrējis dimbā . . . Es viņam ļauna neņēlu, pat palīdzēšu, ja klausīs man. Bet ja gribēs vēl ilgāk spēlēt dullo, tad savus nagus viņa dēļ gan nomaukt neļaušu. Esmu dzīvē izsities cauri pats ar savu maņu un gudrību, esmu šmaucis visus, kas ļauj sevi apkrāpt. Vēsi! . . . Nujā. gadījās arī, ka dažu reizi esmu arī pats piešņākts, bet bieži tas nenotika. Tāda nu reiz ir dzīve — kas māk, tam nāk. Ja es nebūtu šīs grabažas savācis, tad nedomā, ka tās savā vietā stāvētu, kamēr atgriežas īpašnieki. Nē, vaņku acīs latviešu brīvības teijāteŗa spēlētāji ir bīstamāki pat par hitleriešiem, jo viņu dēļ pats Staļins dzeltenas apakšbikses dabūja. Bet es gribu dzīvot uz goda, kamēr dzīvs esmu. Kad mirs, tikpat tārpi apēdīs kā tevi, tā mani. Ja man šodien šeftes ar pašu velnu, es to daru un slavēju elles konstitūciju kā vislabāko kārtību, bet ja rīt Rīgā ienāktu pats debesu vārtu sargs Pēteris tūkstoš eņģeļu un — manis dēļ — čerčila pavadībā, es savu grasi nopelnītu arī pie viņiem. Tāds ir mans dzīves likums, kamēr kuņģis un galva strādā!"

„Vai tev, Robert, patiešām nav nekā augstāka par savu vēderu un spekulanta galvu?" sašutusi iesaucas Olga.

„Ne, mīļo svainien! Dažs taisa kumēdiņus ar tām augstajām būšanām, spēlē pēc tukšu grāmatu notīm, — kā tu un mans brālis, kā nesaprašu lielākā daļa. Bet es taisu kumēdiņus ar vaņkām, lai vēders būtu pilns ar labāko, ko pie šiem utainajiem badmirām vēl var iegūt, un lai piedevām arī vēl būtu kaut cik drošības apēstā mierīgai sagremošanai!"

***

Pēc dažām dienām mācos arī saprast, cik ievērojama persona ir mājas sētnieks. Mūsējais ir maza auguma vīrelis ar uzkrītoši garām rokām un uz āru izspiestām vardes acīm. Viņa kustības ir nervozas, skatiens viltības pilns. Maz viņš rūpējas par tīrību sētā un vispār nama iekšienē vai ārpusē, bet bieži kaut kur iet, biežāk bez kādas sevišķas vajadzības redzams nama kāpņu telpās un gaiteņos.

Kādu dienu, ienācis mūsu dzīvoklī, viņš bravūrīgi pavēstī:

„Izsludināta iedzīvotāju reģistrēšana. Ņemot līdz visus personas apliecinājuma dokumentus, tuvākajās dienās arī jums jāierodas rajona milicijas nodaļā. Es ar savu galvu esmu atbildīgs augstākās atbrīvotāju valdības priekšā par katru dvēseli manā pārziņā nodotajos namos. Tādēļ brīdinu visus, kas paslēpušies, nekavējoties pieteikties. Es strādnieku un zemnieku valdībai gribu godīgi kalpot, kādēļ pildīšu savu pienākumu un parādīšu visiem tādiem . . . tādiem . . ."

Varenais sētnieks pavēles formā izteikto vēstījumu nepabeidz vārdiem, bet ar izteiksmīgu žestu, pavicinot gaisā savilkto dūri.

Olgu un mani māc nemiers. Vakarā sēžam klusēdamas kopā un ritinām katra savu domu pavedienu. Bērni jau nolikti gulēt. Istabu vāji apgaismo „ploška," kādas biju kādreiz redzējusi ielu malās Latvijas valstssvētkos.

Olga bijusi satikties ar vīru, lai pavēstītu par izsludināto reģistrāciju. Slēptuves pagrabs esot pilns ar jauniem puišiem un vīriem spēka gados, bet Andrejs ar dažiem draugiem esot vienīgie, kas piederīgo dēļ palaiduši garām izdevību doties uz rietumiem. Pārējie esot tādi, kas to vēlējušies, bet dažādu iemeslu dēļ nespējuši. — Tik daudz Olga bija pateikusi, pārnākot no apciemojuma.

Tagad viņa klusē, neziņas pilnās domās iegrimusi. Arī es domāju par priekšā stāvošo reģistrāciju. Vai tikšu cauri? Vai nesūtīs atpakaļ uz Jelgavu? Vai — varbūt pat apcietinās? Bailes uzmācas par jaunu. Gribētos runāt, lai padzītu smagās domas, bet netīk traucēt Olgu pārdomās par vīru. Skaidri redzu no viņas sejas izteiksmes, ka domās pie Andreja nākotnes. Tādēļ esmu priecīga un pateicīga, kad Olga pati ierunājas:

„Jā, tagad pienācis brīdis, kad jāizšķiras, ko tālāk darīt: riskēt un iet pieteikties, vai turpināt slēpšanos. Uzskati pagrabā dažādi. Drošsirdīgākie domā, ka jāorganizē aktīva pretestības kustība, jāuzņem sakari pāri frontei ar Kurzemes latviešu valdību, kuŗa, droši vien, jau būšot radījusi kontaktu ar Rietumu sabiedrotajiem un Zviedriju par Latvijas neatkarības atjaunošanu. Tādēļ jāmēģinot noskaidrot stāvokli Austrumvidzemē un Latgalē, kur, pēc nepārbaudītām ziņām, plašos apmēros darbojoties nacionālie partizāni, kas sastādoties no palikušajiem leģionāriem un tiem, kas, naklausidami sarkanarmijas mobilizācijas pavēlei, sabēguši mežos. Tā kā Rīgā lielākas grupas slēpšanās ilgi neesot iespējama, tad jāmēģinot pārkļūt frontei un pievienoties cinītājiem Kurzemē, vai, atkarā no personīgiem apstākļiem un apsvērumiem, jāpievienojas mežos operējošajām partizānu grupām."

„Vai šis nodoms izdotos? Vai nav pārāk bīstams un nedrošs?"

„Nezinu. Kā jau sacīju, tā domā viena daļa. Citi jau pakļāvušies bailēm un izmisumam, kādēļ domā, ka vienīgā reālā iespēja ir labprātīga pieteikšanās milicijā, lai notiktu, kas notikdams. Godīgi pasakot visu par sevi, varētu, varbūt, cerēt saņemt vieglāku sodu . . . Bet ir pagrabā arī trešā grupa, kas aizstāv kaut ko vidēju starp abiem pirmajiem uzskatiem. Tie netic Rietumu palīdzībai, bet pārliecināti, ka jātiek pašiem vien kaut kā ar sarežģīto situāciju galā. Došanās uz mežu esot droša sevis iznīcināšana īsākā vai garākā laika sprīdī, bet atzīt vainu krievu priekšā arī nevarot, jo neesot nekā tāda nodarījuši, par ko vajadzētu grēkus nožēlot un piedošanu lūgties. Šī uzskata pārstāvji saka, ka tikai aizstāvējuši savu zemi pret varmācīgiem iebrucējiem, ne noziegušies, bet apzinās, ka krieviem rokās doties nedrīkst. Viņi arī amizējas par baiļu pārņemtajiem lētticīgajiem, kas cer, ka komūnistiskā iekārtā godīga atklātība var mazināt sodu. Vai izstāstot pats par sevi patiesību, jeb to izdarot cits, — pazudis cilvēks esot tik un tā, jo brīva maize Sibirijā esot nodrošināta dauzdiem gadiem. Kāds puisis teica: viņi draud un vilina, rāda desu un pātagu, bet rezultāts visos gadījumos viens, jo sarkanajiem nevar uzticēties . . .

(Turpinājums sekos)

73. turpinājums

Adonja savu drošo puisi ļoti ieredzēja [illegible] kad tas kā kaķis nedzirdamiem soļiem pa[illegible] telts, tikai pasmaidīja un, atcerēdamies savu skolotāju pravieti Nātanu, pie sevis atkārtoja dzirdētos vārdus:

— Lai katrs bauda savas labās dienas, jo [illegible] būs jāņem par labu arī launās, kad tās pienāk, negaidot kā vakars un kā krēsla, un tas, kas ar viņu notiks pēc tam...

Kad karaspēka daļas pietuvojās Šunēmdads redzēja, ka viņa kungs kļuvis it kā nemierīgs par kaut ko satraukts. Viņš nekā nezināja par Adonja vēl arvienu nebija aizmirsis. Abijas skaisto Abišagu, no kuŗas to tik pēkšņi bija šķīris Joābs. Tagad nu Adonja cerēja to atkal redzēt, varbūt pietuvoties tai vairāk nekā tas bija iespējams notikt pagājušajā ļaužu skaitīšanā. Šīs ilgas viņu padarīja domīgu un viņš šad un tad tvēra sava[illegible] teri un ar tā stīgu palīdzību atvieglot sirdi sāpīgā guma, par kuŗu neviens cits nekā nezināja. Tikai šo sava kunga nemieru un domīgumu tulkoja pareizi vam un labprāt gribēja to iepriecināt un uzjautrināt

„Vēsture nav taisnīgi rakstīta"

TĒLOTĀJAS MĀKSLAS UN DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTĀDES PORTLANDĒ ATKLĀJOT, TEICA PROF. A. SPEKKE, LATVIJAS SŪTNIECĪBAS LIETVEDIS VAŠINGTONĀ.

Loida velkalu centra gaumīgā jās izstāžu telpās 2. jūlija saulainā novakarē bija pulcējušies pāris simtu ļiecinieku — Portlandes dziesmu svētku agrīnāko viesu, rīcības komiteja ar tās tālu daudzinātiem lielā darba daritājiem Juri Krīgenu, Dr. A. Ritmaņi, Ed. Skudru un citiem, tāpat goda viesos tāla ceļa braucēju Ādolfu Kaktiņu, Latvijas sūtniecības lietvedim Dr. A. Spekkem atklājot pirmo 2. ASV rietumu piekrastes dziesmu svētku sarīkojumu Portlandē.

„Mūsu Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke ir dzīva mūsu dzimtenes daļa," iepazīstināšanas runā teica rīcības komitejas priekšsēdis Juris Krīgens, ļaujot šī brīža ļiecīniekiem justies un apzināties kā dzīvai mūsu dzīvās, bet ne brīvās dzimtenes daļai. Brīdis bija mozs, svinīgs un lepns, ne vārda no mūsu lietveža aṣprātīgi saistīgās uzrunas nepagāja secen izstādes viesu ausīm, vai tas būtu citējums no pēdējā valsts prezidenta K. Ulmaņa teiktā par rosināmām mākslas izstādēm „Tās jārīko, lai ar sabiedrības atbalstu (pērkot mākslinieku darbus) mākslinieki tiktu pie jaunām biksēm", vai možās atmiņas atsaukts Ādama Alksņa spalvas zīmējums Vatikāna mūzeja bibliotēkā, vai arī sauklis un solījums uzrunu beidzot „Latvija celsies, kā es te stāvu!"

Dzintarzeme nevar necelties. Vērojot mirdzošo, bagātībā nesalīdzināmo dzintara klāstu kollekcionāra un mākslas amatnieka (kā viņš pazemīgi sevi dēvē) Richarda Rubena īpašumā, apžilbušām acīm un jūsmīgām sirdīm jāatzīst — tādi retumi nav skatīti kopš seniem Eslingenas laikiem Vācemē. Senā Kurṣa ar 120 gadu ventiņietes tērpu, no dzimtenes pārsūtītu, rāda nepajēmu skaistumu, tautas mākslas — daiļamatniecības senmātes prasmi un mīlestību krāsās, rakstā un simbolos. Sudraba kalēju meistarību šai skatē var apskaust ik dziesmu svētku daiļamatnieku skate, tādus vārdus kā O. Grīna, A. Berķes, J. Riduṣa, S. Berca pieminot. Aina Berķe atdarinājusi slaveno Salaspils karalienes saktu (pēc izraktā parauga, nule A. Dzērvītes īpašumā), kuŗai greznumā nav līdzīgas — pērles un rubīni zai go... Klusinātos krāsu toņos, acis uzmetot formai un rakstam, pazīstami podniecēs Annas Grauḍiņas izcilie darbi, pret G. Beltes-Siliņas rozīšu segu, pret A. Ādolfu Kaktiņu, Latvijas sūtniecības lietvedim Dr. A. Spekkem atklājot pirmo 2. ASV rietumu piekrastes dziesmu svētku sarīkojumu Portlandē.

„Mūsu Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke ir dzīva mūsu dzimtenes daļa," iepazīstināšanas runā teica rīcības komitejas priekšsēdis Juris Krīgens, ļaujot šī brīža ļiecīniekiem justies un apzināties kā dzīvai mūsu dzīvās, bet ne brīvās dzimtenes daļai. Brīdis bija mozs, svinīgs un lepns, ne vārda no mūsu lietveža aṣprātīgi saistīgās uzrunas nepagāja secen izstādes viesu ausīm, vai tas būtu citējums no pēdējā valsts prezidenta K. Ulmaņa teiktā par rosināmām mākslas izstādēm „Tās jārīko, lai ar sabiedrības atbalstu (pērkot mākslinieku darbus) mākslinieki tiktu pie jaunām biksēm", vai možās atmiņas atsaukts Ādama Alksņa spalvas zīmējums Vatikāna mūzeja bibliotēkā, vai arī sauklis un solījums uzrunu beidzot „Latvija celsies, kā es te stāvu!"

Dzintarzeme nevar necelties. Vērojot mirdzošo, bagātībā nesalīdzināmo dzintara klāstu kollekcionāra un mākslas amatnieka (kā viņš pazemīgi sevi dēvē) Richarda Rubena īpašumā, apžilbušām acīm un jūsmīgām sirdīm jāatzīst — tādi retumi nav skatīti kopš seniem Eslingenas laikiem Vācemē. Senā Kurṣa ar 120 gadu ventiņietes tērpu, no dzimtenes pārsūtītu, rāda nepajēmu skaistumu, tautas mākslas — daiļamatniecības senmātes prasmi un mīlestību krāsās, rakstā un simbolos. Sudraba kalēju meistarību šai skatē var apskaust ik dziesmu svētku daiļamatnieku skate, tādus vārdus kā O. Grīna, A. Berķes, J. Riduṣa, S. Berca pieminot. Aina Berķe svētku vaḍoni tik zīmīgi saka: „Katras tautas kultūras īpatnības izpaužas šīs tautas mākslas amatniecībā — daiļamatniecībā."

Anna Dārziņa ir atbildīga par tēlotājas mākslas izstāḍi pirmajā telpā. Piemēroti izgaismots izcelas Vald. Dārznieka tušas mazgājumu klāsts: veiklā, oriģinālā technikā darināti darbi. Acis aptur Jāņa Agara mūzu apmēra audekli skaļā krāsu spektrā mirdzēdami, ar jaunās paaudzes tik raksturīgo vērienu. Pašas Annas Dārziņas zeltaino krāsu gammu gleznas centrē skates vērtību ar nobriedušas mākslinieces talanta un vēriena kopsaskaņu. Uz molberta, izcilā vietā meistara A. Annusa glezna. Acis veltīgi meklē programmā solīto — Veronikas Janelsiņas un Raimonda Staprāna darbus; pirmā būtu vidējās, otrs jaunās paaudzes galotņu līmenis. Žēl, ka Jūlijam Matisonam tikai viena glezna! — Labi satikt Juŗa Soikana veiksmīgi drošos, simboliskās līnijās izteikstos darbus. Kālab Emilijai Klīdzējai tikai viens darbs, pusatvalkani (atvalkans — abstrakts, pēc Jāņa Veseļa) darinātas „Pukes"? Būtu gribējies skatīt vairākas viņas gleznas. B. Silzars liek iedomāt viņa meistaru — Purvīti, kā kompozicijā, tā apdarē, pat rāmjos. Pie Stefana Berca gleznām metallā pieved Daina Dārziņa, pasakot, ka viņai patīk vismodernākā, abstraktākā kompozicija, jo tā ir simboliskāka. Ir labi ar viņu apstaigāt šo skati, klausoties 12 gadīgās meitenes, apdāvinātas daudzās mākslās, spriedumos, kas tieši, svaigi, loģiski. Žēl, ka trūkst programmā minēto daudzu mākslinieku vārdu un darbu. Pārliecina kāda rīcības komitejas locekļa domas: „Labi būtu dziesmu svētku laikā rīkotām izstādēm kā ASV, tā Kanadā, aicināt mākslinieku nevis ar sludinājumiem laikrakstos, bet rakstiski ielūdzot labākos no labākiem piedalīties ar saviem darbiem. Tos izstādītus redzētu svētkos pulcētā tauta — tīro mākslu vien, bez bagātīgi piejauktas ligatūras, kas raksturīga līdz šim ik šādai tēlotājas mākslas skatei, tos lepnumā rādītum iezemiešiem, — lūk, latviešu gleznieczība tās vārda labākā nozīmē." Tautu mulsina, šī kontinenta viesim reizēm liek pasmīnēt rasolīgi jaukta skate, kur blakus mākslinieka darbam pakarināta laika kavēkļa pēc darināta neglezna — kā, varbūt, teiktu Anšlavs... Žūrijas komisijai grūti paslēpt skapjos visu izniekāto, šis tas no atsūtītā, atsaucoties uz aicinājumu laikrakstos, tomēr jāizliek pie sienas, un tas mazina skates vērtību un tautas uzticību mākslai, kā arī pazeminā izcemieši vērtējumu par latviešu gleznieczību. Taču Annas Dārziņas neapšaubāmā gaume kā klāsta izkārtojumā, tā personīgā saruna apstiprina viņu sava uzdevuma augstumā apzinīgu un norūpējušos atbildībā. Skate nav visai plaša, tālab arī ne tik pārlieku kontrastaina kā pirms dažiem gadiem kādos citos dziesmu svētkos skatīta. Tikai sauklī: no kopiem labāko, no diriģentiem un komponistiem labāko,— vajadzētu pielāgot arī gleznieczībai.

Velta Toma.

Klāra Zāle

LILIJU SPOŽUMS

Apstājies.
Liliju spožums
Meklē satikt tavas acis
Arī naktī —
Kā egle Ziemsvētku naktī.

Lilijas — baltie eņģeļi:
Kā nēģeŗu bērni — brūnie —
Pārāk ilgi bijuši saulē,
Dziedājuši
Uz pirkstgaliem ceļoties.

Dziesmas par augstu, lai lēktu.
Par zemu — lai lidotu.
Jābūt vidū
Starp zemi un debesi —
Kur stari ar atstariem krustojas
Un sapnis ar īstenību.

VOLFGANGA DĀRZIŅA MŪZIKU SUMINOT

„Pēc manas zināšanas un prāta tik greznas dziesmiņas nevienā citā valodā nav sastopamas," 1858. gadā G. Bitners (G. L. F. Buettner)

teicis par latviešu tautas dziesmām. Šo teicienu bija jāatceras, klausoties 2. ASV rietumu piekrastes dziesmu svētku programmā ietilpināto Volfganga Dārziņa pieminas koncertu. Tā to ļauj apcerēt arī jūsma, pietāte, aizapzinīgā tiekšanās senajā skaistumā, simbolikā, ar kādu norvēģu izcelsmes amerikānis Aldens Andreāsens tulko, ne tikai dzied nelaika komponista sabalsotās senās mūsu meldijas. Ja dzejā būtiski dziļāktais ir tas, kas lasāms starp rindām, tad tautasdziesma šo savu dārgumu slēpj starp vārdiem un meldiju, ļaudama uziet tikai tam, kas apzinīgi pārdzīvo, jauš seno, gluži vai atavistisko aizapziņas šūpošanos. Pazīstot nelaiki komponistu, lai ļauts liecināt, ka viņš šo senumu prata uziet it kā ar vieda ūdens ādeŗes meklētāja klūdziņu. Uziet un sabalsot, padarot dainas vārdus un meldiju par vienotu vienību, un atstāt blakus saviem instrumentālo kompoziciju opusiem kā mantojumu savai tautai uz laiku laikiem.

Patīkams, dziļš, samtains tembrs basam - baritonam Andrejam Kurmiņam, gribētum viņu redzēt un dzirdēt koncerta estrādē arī tālākā Kanadas latviešu novadā, Toronto. Jāiedomā, kā viņš būtu dziedājis sakrāli - mītisko dziesmu „Dieva dotu cirvi cirtu", ja pats komponists viņam tās simboliku būtu

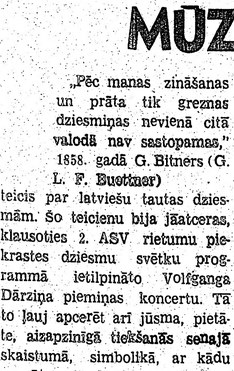

dusi. Iepazīstoties ar Ermitāža bagātigajām mākslas krātuvēm un apmeklējot arī citus mūzejus, J. Cielava izšķīrās pievērsties gleznieczībai un 1911. gadā iestājās Rīgas mākslas skolā, kuŗā tai laikā par mācības spēkiem darbojās izcili latviešu mākslinieki — profesors V. Purvītis un prof. J. R. Tilbergs. J. Cielava skolu beidza 1914. gadā. Šā kotnējo mākslinieciskō darbība pārtrauca iesaukšana krievu armijā, jo bija izcēlies pirmais pasaules kaŗš, kuŗā mākslinieks piedalījās kā virsnieks.

Pēc Latvijas atbrīvošanas J. Cielava atkal atjaunoja pamesto gleznieczību, intensīvi strādāja un piedalījās visās Rīgas mākslinieku grupas izstādēs, kā arī Latvijas valsts rīkotajās izstādēs ārzemēs, kur guva ievērību un atzinīgas preses atsauksmes. Viņa darbu attēlus iespieda tādi starptautiski pazīstami mākslas žurnāli, kā „L'Esprit Nouveau", „Beaux Arts." „The Studio", „Tidskriff Konstvetenskap" u. c. Līdztekus gleznieczībai J. Cielava kluva pazīstams eksperts mākslas un lietiskās mākslas jautājumos.

1944. gadā J. Cielava ar dzīvesbiedri nokluva Vīnē, bet drīz pārcēlās uz Austrijas franču zonu. 1946. g. viņš jau bija Parīzē, kur māksliniecisķā darbība strauji un sekmīgi turpinājās. Parīzē pie saviem darbiem meistars saņēma godalgas, un Societē National des Beaux Arts viņu uzņēma par mūža biedru.

Ar 1949. gadu J. Cielava pārcēlās uz ASV un apmetās uz dzīvi Ņujorkā. Arī šeit meistars tagad līvo mākslai un no, mākslas. Jaunajā kontinentā viņš piedalījies visās Ņujorkas latviešu mākslinieku grupas un Kultūras fonda izstādēs, kā arī rīkojis patstāvīgas skates Bostonā, Čikagā, Deitonā u. c.

J. Cielavas darbi atradami visos Latvijas mūzejos, daudzās privātās kollekcijās un, kā pats mākslinieks, piebilst: viņa darbu izplatība ir globāla, ko apliecina izstāžu virkne Baltijas valstīs, Zviedrijā, Dānijā, Holandē, Austrijā, Francijā, Anglijā, Vācijā, Rumānijā, Polijā u. c.

Savos darbos J. Cielava ar ievirzi pēcimpresionisma reālismā attīstījis plašu tematiku: portrets, klusā daba, pukes, ainavas, figurālā kompozicija. Tonāli viņš iecienījis zilgani - zaļi - pelēko krāsu gammu, ko atdzivinot ar sārti - oranžiem akcentiem un gleznieciski plašiem otas brāzieniem, panāk valdzinošu mirdzumu un reizē arī gleznas plāksnes interesantu saskaldījumu, kas kopā rada meistara mākslinieciski - radošo seju.

Tagad mākslinieks pēc pārciestās ilgstošas slimības atkal pamazām iekļūstas darbā un ir priecīgs, jo spēja strādāt esot vislabākā dāvana viņa 75. dzimšanas dienā.

J. Audriņš

Jāņa Cielavas 75 gadi

Kopējās latviešu mākslinieku izstādēs neiztrūkstoši redzami ar daudzpusīgu tematiku savdabīgā zilgani - pelēkā notonējumā audekli. To autors ir mākslinieks Jānis Cielava.

Viņš dzimis 1890. gada 17. jūlijā Rīgā namsaimnieka un būvuzņēmēja ģimenē. Turpat pavadīta bērnība un skolas gadi, kā arī radošā mākslinieka lielākā dzīves daļa.

Pirmos mākslas iespaidus J. Cielava guvis no sava tēva, kas patapas brīžos nodarbojies ar gleznieczību, bet dēlam to nav ieteicis. Tādēļ pēc Aleksandra ģimnazijas beigšanas J. Cielava iestājās Pēterpils universitātē, lai studētu tieslietas, bet interese par mākslu tomēr nebija zu-

Latvijai palīdzēt, pulārizē. Vai Jūs draugiem uzdā- rof. A. Rubuļa literatūru?"

73. turpinājums

Adonja savu drošo puisi ļoti ieredzēja un tāpēc, kad tas kā kaķis nedzirdamiem soļiem pazuda no telts, tikai pasmaidīja un, atcerēdamies savu stingro skolotāju pravieti Nātanu, pie sevis atkārtoja no tā dzirdētos vārdus:

— Lai katrs bauda savas labās dienas, jo gan tam būs jāņem par labu arī ļaunās, kad tās pienāks tikpat negaidot kā vakars un kā krēsla, un tas nezinās, kas ar viņu notiks pēc tam...

Kad kaŗaspēka daļas pietuvojās Šunēmai, Azdads redzēja, ka viņa kungs kļuvis it kā nemierīgs un par kaut ko satraukts. Viņš nekā nezināja par to, ka Adonja vēl arvienu nebija aizmirsis Abijas meitu, skaisto Abišagu, no kuŗas to tik pēkšņi bija aizrāvis Joābs. Tagad nu Adonja cerēja to atkal redzēt un varbūt pietuvoties tai vairāk nekā tas bija varējis notikt pagājušajā ļaužu skaitīšanā. Šīs ilgas Adonju padarīja domīgu un viņš šad un tad tvēra savu psalteri un ar tā stīgu palīdzību atvieglota sirdi no smaguma, par kuŗu neviens cits nekā nezināja. Azdads šo sava kunga nemieru un domīgumu tulkoja pa savam un labprāt gribēja to iepriecināt un uzjautrināt.

Kādu nakti Azdads bija pazudis no telts, bet Adonja, neviena netraucēts, trinkšķināja savu psalteri, vērodams zvaigznes, kas mirdzēja pār tumšo kalnu grēdu smailēm. Savās domās viņš tās pielīdzināja Abišagas acīm... Šai brīdī nedzirdami kā sapnis telts ieejai tuvojās Azdads.

— Tavas ķājas, ak Azdad, šai naktī nav atradušas īsto ceļu un tevi atvedušas mājā visai nelaikā...— Adonja teica mazliet zobgalīgi un, nolicis pie malas savu psalteri, atlaidās gulus uz palmu paklāja.

Te Azdads, neteikdams ne vārda, noliecās pie Adonjas un pabāza zem tā mēteļa kaut ko siltu un kustīgu. Tā nebija nekas cits, kā visai piekļāvīga aramiešu meitene, kuŗai Azdads drošības pēc bija aizbāzis muti ar savu mēteļa stūri...

Atbrīvota no nepatīkamā aizbāžņa, aramiete kļuva runīga un, kaut arī Adonja to centās noklusināt, tās jautrais čalojums sasniedza Joāba telti un viņš piecēlies pietuvojās Adonjas miteklim, lai uzzinātu, kas tur notiek. Azdads pa to laiku jau bija paguvis paķert savu ar varu apkalto vairogu un šķēpu un stāvēja pie Adonjas telts kā kāds no akmens izcirsts tēls. Teltī tam aiz muguras valdīja pilnīgs klusums.

Draudīgs un drūms Joābs nostājās jaunā kareivja priekšā.

— Vai tavas acis skatās droši un vai tavi aeuraugi ir taisni manā priekšā, Azdad Bebajus dēls,— viņš jautāja, — tad saki man, kas notiek tava kunga teltī un kas traucē tā nakts mieru?—

— Taisna mēle, ak Joāb, ir tīrs sudrabs. Bet tā neder nekam, ja pauž nešķīstas sirds bezdievību. Tāpat taisnā lūpas ir zaļa ganība godīgajam, kamēr tas, kuŗš paļauj savai mutei runāt melus, ies bojā... Tāpēc tev, ak Joāb, lai ir zināms, ka mans kungs pirms gulētiešanas baudījis krietni daudz stipra araka un nu miegā runā gan labus, gan ļaunus vārdus... Bet es stāvu šeit un uzmanu, lai teltij nepietuvojas kāds slepens okšķerētājs un tos nenoklausās...

Kad nu arī teltī joprojām valdīja pilnīgs klusums, Joābs nomierinājās un žāvādamies teica:

— Ikvienam, kas nebūs nosargājis savu muti no meliem, tam tiešām klāsies briesmīgi!... un viņš griezās atpakaļ uz savu telti. Bet Azdads smīnēdams nodomāja sevī:

— Tu gan esi gudrs un varens vīrs, ak Joāb, bet ka zagts ūdens ir salds un slēpta maize garda, to tu laikam nezini?...

Kad kaŗaspēka daļas, atstājušas Endoru, devās tālāk uz dienvidiem, ceļš vijās starp Šunēmu un Jezrieli. Kalni šai apgabalā bija mežonīgi un drūmi un cilvēku mītnes retas. Kaŗavīri bija stipri noguruši, izslāpuši un izsalkuši. Bija vajadzīga ilgāka atpūta, ko varēja atrast vai nu Šunēmas vai Jezrieles tuvumā. Kad bija jāizšķiras par vienu vai otru vietu, Adonja, kuŗš jāja kareivju priekšgalā blakām ceļvedim lika tam rādīt ceļu uz Šunēmu.

Ja kāds būtu šai brīdī spējis ieskatīties A[illegible] domās, tad tas tur būs ievērojis kādu sma[illegible] lu. Vai Abišaga vēl arvienu dejoja savas [illegible]onjaš jas Aruca meitas namā, jeb tā bija at[illegible]dīgu tē- kādam nezināmam bagātniekam? V[illegible] mātes Abi- pirkta uz Babilonu, Ēģipti vai ku[illegible]ota par sievu raspēka nometne atrastos ārpu[illegible]arbūt pat aiz- lēma pie pirmās izdevības [illegible] citur? Lai arī ka- meklēt Abijas māju.

[illegible] pilsētas, Adonja no- [illegible]oties uz Šunēmu un uz-

Kad kaŗaspēks beidzot sasniedza Šunēmu un kareivji parastajā veidā iekārtoja nometni, bija jau vēls vakars. Adonja nolēma, ka uz pilsētu viņš dosies rītu no rīta jau ar pirmajiem saules stariem.

Kad viņš nu otrās dienas rītā, atstājis nometni, pietuvojās Šunēmai, varēja jau no tālienes redzēt, ka pilsētas vārti atvērti un pa tiem laukā plūst ļaužu bari. Kā likās, tad ļaudis bija satraukti, jo varēja dzirdēt kliedzienus. Adonja apstājās nomaļus, lai vērotu, kas notiek. Viņš drīzi ievēroja, ka ļaužu pūlis drūzmējās ap kādu pelnu pelēkā krāsā tērptu tēlu, kam rokas saistītas uz muguras un kuŗu aiz pagaro valga velk uz priekšu kādi vīri. Cik varēja spriest pēc nedrošās gaitas, tad saistītais tēls bija ai[illegible]est Adonja piegāja tuvāk un ievēroja, ka viens [illegible]est ļaužu pūļa, tai pietuvojies, iespēra ar k[illegible]viete. centās iesplaut sejā. Nelaimīgā sievietē[illegible]otrs no novērsties, ne arī kā citādi atvairīties[illegible]ju vai arī citājiem, bet ļodzīdamās un reizē[illegible]e nespēja ne ļos, izdvesa tikai pa klusam vē[illegible]s no saviem mo- vienu neiežēlināja, viņai va[illegible]m sabrukdama ce- tālāk. [illegible]ādam. Tas tomēr ne- [illegible]adzēja piecelties un iet

Ļaužu pūļu Ador[illegible] seju — tas bija S[illegible] kaela dēls, kuŗu [illegible]ja ieraudzīja kādu pazīstamu Šunēmas apme[illegible]dlemas ķēniņa soģis Omrus Mi- godbijīgi to [illegible] Adonja atcerējās no sava pirmā — V[illegible]klājuma. Arī soģis pazina Adonju un Adonj[illegible] sveicināja.

[illegible]as notiek un par ko ļaudis tā satraukti?— [illegible] jautāja.

— Tie ved uz soda vietu kādu sievu, kas pārkāpusi laulību un darījusi arī citus ļaunus darbus. Tāpēc nu priesteŗi nosprieduši tai nāves sodu un ļaudis to izveduši no pilsētas, lai tad nomētātu to ar akmeņiem, kā tas pavēlēts likumā, kur teikts: — Tev nebūs piegulēt sava tuvāka sievu un ar to apgānīties.— Bet šī sieva to nav ievērojusi un tāpēc kļūst sodīta, jo to vīru, kas pie tās iegājuši, ir daudzums un šī tos ir vilinājusi, kāpēc viņas neškīstība ir jo lielāka. Tāpēc tai jātop nomētātai akmeņiem un tās asinis nāks pār viņas pašas galvu,— soģis nobeidza savu paskaidrojumu.

(Turpinājums sekos)

BĒRNU APRŪPĒTĀJI SIDRABENES NOMETNĒ

Sidrabenes bērnu vasaras nometnes techniskajos un saimnieciskajos uzlabojumos tiek ieguldītas ievērojamas summas, un reizē ar to pakāpeniski ik gadus audzis arī nometnes dalībnieku skaits. Ja iepriekšējā gadā nometnes pirmajā nedēļā bija 105 bērni, tad šogad nometnes darbību uzsāka ar 145 bērniem, bet nākošās nedēļās pieteikto nometnotāju skaits sasniegs pat 170, kas ir rekords nometnes 15 gadu pastāvēšanas laikā.

Ievērojams ir arī nometnes personāls 30 darbinieku sastāvā ar māc. A. Copu kā atbildīgo nometnes vadītāju. Nometnes komandante arī šogad ir pazīstamā fiziskās audzināšanas skolotāja Ksenija Rasa, kas šai darbā vada jau 9. vasaru. Ilggadīga darbiniece ir arī administrātore V. Pālena un galvenais padomnieks audzināšanas jautājumos J. Pālens, kas augustā būs zēnu nometnes vadītājs, kamēr jūlijā šos pienākumus veic A. Zusters. Meitenu nometnes vecākā vadītāja ir Vija Zuntaka. Bez tam 6 jaunatnes vadītājas darbosies meitenu nometnē un 6 vadītāji zēnu nometnē. Bērnu dārzā, kurā uzņem mazos, sākot ar 5 gadu vecumu, atbildīgā vadītāja ir A. Līduma ar 4 palīdzēm. Tik lielā pasākumā ievērojama darba slodze gulstas arī uz virtuves personālu, kurā bez ilggadīgās saimnieces I. Ezerniece un viņas palīdzes A. Kodolas vēl pilnu darba laiku strādā 6 sievietes un 1 virtenis. Nometnē vienmēr pieejama arī medicīniskā māsa M. Zustere, bet nometnes ārsti ir Dr. P. Bārdiņš un Dr. S. Uzāne.

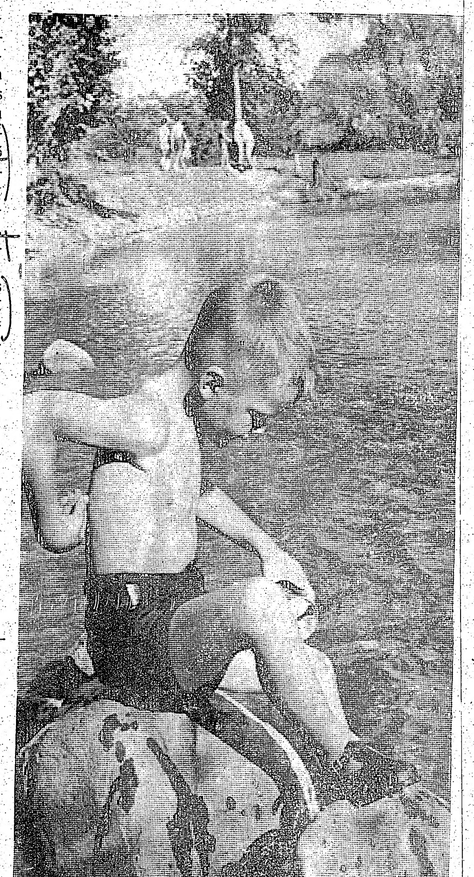

Sešus gadus vecais Mārtiņš Reinbergs Sidrabenes nometnē izbauda vasaras priekus, bet — ja neb ūtu odu, prieki būtu vēl lielāki...
Foto: J. Līgers

It prāvs nometnotāju skaits nāk arī no kaimiņzemes ASV un ierodamies gaida divas meitenes pat no Rietumvācijas — Baibu un Baņutu Rubeses. Šogad arī viens no vadītājiem — Imants Brolis nāk no Filadelfijas, ASV, kur pazīstams kā izcils sportists un aktīvs jaunatnes darbinieks. Zēnu nometnes vadītājs Andris Rubenis nesen piedalījies speciālos nometņu vadītāju kursos pie vietējās izglītības pārvaldes. Arī visi pārējie vadītāji ir ar zināmu pieredzi gan nometnes, gan vispār jaunatnes organizāciju darbā, ir TLTA bērnu vasaras nometņu vadītāju kursu dalībnieki, vairāki arī kursu absolventi.

Vecāki, atstājot savus ložņājošos nometnē, var justies droši, ka bērniem vasaras brīvdienās nodrošinātas ne tikai veselīgas nodarbības fiziskajai gatavībai, bet reizē tiem dota arī iespēja latviskā vidē kopt savu valodu un latviskās paražas.

R. N.

TORONTO ZIŅAS

● Vienas no lielākajām kāzu viesībām, kādas notikušas Latviešu namā Toronto, bija Dagmāras Gribustas un Jāņa Jaunzema kāzas. Viesu pulkam jauno pāri saņemot, rakstniece B. Senkēviča vakaru ievadīja ar tautas dziesmu „Met, laimiņa, zelta laipu jaunā pāra mūžiņā,— lai kāzinieku nepaslīd asariņu pelķītē." Sekoja vesela rinda apsveicēju; tādi bija pat no Daugavpils un Sibirijas tundras. Māc. A. Čops sirsnīgi pateicās līgavai par nesavtīgo darbu iepriekšējās vasarās Sidrabenes bērnu nometnē, kur D. Gribuste bija vadītāja un režisore, iestudējot Brigaderes pasaku lugas, kas daudziem paliks ilgā atmiņā. Vakaru kupliņāja A. Grigale ar ērģeļu solo, spēlējot Bacha mūziku. Par deju mūziku gādāja V. Griķa deju ansamblis, bet kāzu norisi foto attēlos uzņēma J. Līgera studija. Viesu pulka lielākā daļa bija jaunieši, un viņu balsis skaisti izskanēja latviešu tautas dziesmās.

● Ārste bērnu slimībās Inese Beitiņa, kas Toronto universitāti beidza 1962. gadā, nesen devusies uz Baltimoru, ASV, lai Dž. Hopkina slimnīcā iegūtu nepieciešamo viena gada praksi specialistes tiesību iegūšanai.

● TLB sestdienas skolas vecāku padome izlēmusi nākošam mācību gadam izmantot Latviešu namu un eventuāli līdzšinējā kārtībā arī centrālās YMCAs telpas. Kā zināms, telpu jautājums skolai bijis viens no sāpīgākajiem un pilnīgu atrisinājumu tam nav devis arī Latviešu nams, tādēļ vecāku padome griezās ar aptauju pie 245 bērnu vecākiem, vai tiēt kādu no vēteējām skolām, vai mācības notu līdzšinējā kārtībā dalīti Latviešu namā un YMCAs telpās. Telpu jautājumā ir vairāki aspekti, kuŗus pārrunāja pēdējā vecāku padomes sēdē, piedalotīes arī Latviešu nama valdes pārstāvjiem. Plašāku iztirzājumu par to sniegsim vēlāk.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnē, kas šogad darbu sāka ar 145 bērniem, otrā nedēļā nometnotāju skaits pieaug uz 156. Nometnes personālā ir 32 darbinieki, no tiem 12 jaunatnes nometņu vadītāji. 17. jūlijā, plkst. 6 vakarā Sidrabenē viesosies DV teātris, brīvdabas skatuvē uzvedot Intas Purvas iestudēto „Sarkangalviti." Sidrabenē bērnu svētki notiks 25. jūlijā.

● Latviešu nama valdes locekļis un tehniskās komisijas vadītājs R. Sunnažs devies ilgākā atvaļinājumā līdz 15. augustam, atstājot savā vietā Ed. Tiltiņu kam gan valdes sēdēs nebūs balss tiesību.

BRAITONA

Daudziem Toronto latviešiem nebūs sveša Millera ābolu un piensaimniecības farma, jo sevišķi farmas āboli guvuši daudz nopelnu. Nu jau aprītējušas 2 nedēļas, kopš saimniecības īpašniekam Jānim Milleram gadījās smaga nelaime un viņš tā sekas ārstē Trentonas slimnīcā. 28. jūnijā, strādājot ar traktoru pie siena saiņošanas, samērā līdzenā vietā traktoram it kā atduroties pret akmeni, viņš nosviests no sēdekļa un daļēji kontuzēts. Gan pilnīgi samaņu nav zaudējis, tomēr nav spējis aizvirzīties no notikuma vietas vai sasaukt palīgus. Laimīgā kārtā traktors nav viņu skāris, bet gan siena saiņotājs. Lielās sāpēs Millers pēc divām stundām beidzot sagaidījis mājas ļaudis, kas nākuši uz darba vietu, kā iepriekš norunāts. Cietušo nogādāja Trentonas slimnīcā, kur viņam konstatēti iekšēji satricinājumi, gurna kaula plīsums un iznēzējījums. Slimneka ķermenis ieģipsēts, un tā viņam nāksies pavadīt pāris mēnešu. Jānis Millers savā saimniecībā strādāja kopīgi ar dzīvesbiedri Annu un jau pilngadību pārsniegušo dēlu Jāni.

Māc. A. Čops Sv. Andreja baznīcā Toronto salaulājis Dagmāru Gribustu ar Jāni Jaunzemi. Līgava pieder korporācijas Spīdola, bet līgavainis Vendia saimei. Abi beiguši Makmāstera universitāti Hamiltonā. Līgavainis studijas turpina nākošo gradu iegūšanai, bet līgava strādās par ģimnazijas skolotāju Torontō, ko abi jaunlaulātie izraudzījuši par savu turpmāko dzīvesvietu.
Foto: J. Līgers

Toronto DV nodaļas 15 gadu

Kā nesen jau ziņots, 30. jūnijā aprītēja 15 gadu, kopš darbību uzsāka Toronto DV saime — vecākā DV nodaļa Kanadā. Šai dienā sanāca 22 iniciātori, kas nodibināja nodaļu un ievēlēja pagaidu valdi šādā sastāvā: pr-dis K. Purmals, vietnieks I. Jankovskis, sekretārs V. Mukts, kasieris P. Broks un biedrzinis E. Krūka. Pēc 3 mēnešu darbības ievēlēja pirmo nodaļas valdi, kuŗā palika gandrīz visi pagaidu valdes locekļi. DV centrālā valde uzdeva Toronto nodaļai izpildīt zemes valdes funkcijas līdz pirmajai Kanadas DV delegātu sanāksmei 15. un 16. decembrī tai pašā gadā.

Pie nodaļas īsi pēc nodibināšanās noorganizējās arī dāmu komiteja pr-ces Tonijas Krūkas vadībā, bet E. Krūkas ierosmē radās teātris, kas tagad darbojas pie DV Kanadas valdes. 1953. gadā darbību uzsāka sporta klubs iniciātoru R. Kadiķa un A. Grīnberga vadībā. Jau 1952. gadā nodaļa iegādājās savu namu, kas tagad tikpat kā jau izmaksāts. Palīdzībai veltītās summas 15 gadu laikā pietuvojušās 30.000 dol. Daudz atbalsta veltīts jaunatnei un īpaši skolām. Jo sekmīgi nodaļa iekļāvusies kultūrālās dzīves pasākumos: tās ierosmē notikušas latviešu dienas, vēlāk DV dienas. Nodaļas bibliotēkā tagad ir tuvu pie 700 grāmatām. DV namā notikuši neskaitāmi citu organizāciju sarīkojumi, un tajā ilgus gadus darbojās Kanadas DV grāmatnīca un laikraksta bīrojs, kas tagad iekārtots Latviešu namā.

Nodaļu līdz šim vadījuši 11 priekšnieki. Centīgākie darbu veicēji saņēmuši bagātīgu klāstu atzinības rakstu un zelta nozīmju apbalvojumus. Liels atbalsts nodaļas darbā ir vanadzes, kuŗu kopu tagad jau dažus gadus sekmīgi vada Rasma Zamlovska. Pašreizējā nodaļas valdē darbojas jau agrāko gadu pazīstamie darbinieki: I. Zamlovskis (pr-dis), P. Broks, R. Puriņš, R. Britāls, J. Treijs, V. Grava un V. Jostiņš.

Nodaļa savu 15 gadu darbības atceri atzīmēs kopīgi ar DV teātri īpašā sarīkojumā 27. novembrī.

O. K.

Arvids Grants atgriezies Vankuverā

No Kembridžas, Anglijā, atgriezies zinātnieks, diriģents un flautists Arvids Grants pēc 2 gadu sekmīgam studijām Ph. D grada iegūšanai filozofijā. Kembridžas universitātē A. Grants uzturējās ar Canadian Council stipendiju. Sākot ar nāk. mācību gadu, jaunais zinātnieks vadīs filozofijas katedru Saimona Fīzera universitātē Vankuverā.

1962. gadā Sietlā rikotajos ASV rietumu piekrastes dziesmu svētkos viņš bija koru virsdiriģents, kā arī vadīja Vankuveras latviešu biedrības kori. Vienā no nākošajiem LA numuriem sniegsim viņa recenziju par kopkoru koncertu 2. ASV rietumu piekrastes latviešu dziesmu svētkos Portlandē. Arvids Grants piedēr korporācijas Selonija saimei.

Reta jubileja

18. jūlijā ievērojamu jubileju atzīmē Emilija Beitiņa. Viņai piepildās 90 mūža gadi, kas aizvadīti rosīgā darbā, rūpēs par ģimeni un divu pasaules karu pārdzīvojumos, lai beidzot pelnīto atpūtu baudītu tālu no dzimtās Latvijas, bet tomēr tuviniekiu vidū Toronto. Emīlija Beitiņa dzimusi 1875. gada 18. jūlijā Rīgā, bet jau 1905. gadā zaudējusi dzīvesbiedru Mārtiņu. Dzīves ceļā vadīts tūpēs par četriem bērniem un gādājot viņiem izglītības iespējas. To jubilāre veikusi, cienīgiskā darbā vadot savu veikalu Rīgā, ko komūnistu okupācijas laikā zaudējusi. Otra pasaules kara beigu posmā E. Beitiņa līdz ar bēgļu straumi nokļuva Vācijā, no kurienes 1952. gadā iecelojās Kanadā pie vecākā dēla Reina.

Par šādi cienījamam gadu skaitlim, Emīlijai Beitiņai ir apbrīnojami laba veselība un gara mužums, vienīgi pēdējos gados pasliktinājusies redze, kas traucē laikrakstu un grāmatu lasīšanu. Raksturīgi, ka Emīlijas Beitiņas atpūtas dienām radusies piemērota līdzgaitniece, 82 gadus vecā vedeklas māte Marija Sermule. Abām māmuļām ir daudz kopēju atmiņu un vielas pārrunām par aizvadītajiem saulainiem un reizēm arī drūmiem dzīves posmiem.

Vēlēsim jubilārei vēl daudzus gadus pavadīt kuplās un rosīgās ģimenes kopībā, lai Dieva svētībā pārkāptu simts gadu sliekšņim.

EMĪLIJA BEITIŅA

Tuvojas DV šaušanas meistarsacīkstes

Jau pilnā sparā notiek priekšdarbi lielajām Kanadas DV šaušanas meistarsacīkstēm, kas šogad Kičeneras-Voterlū DV nodaļas tehniskajā izkārtojumā notiks 21. augustā 7 jūdzes uz rietumiem no Voterlū pilsētas (Waterloo) robežas. Rīkotāji šo jauno sacensības vietu izraudzījuši ne vien labās šautuves dēļ, arī apkārtne tajā ļoti skaista. Sarīkojuma vieta iejozta lieliem, kokiem apaugušiem kalniem, garām tek strauja un zivīm bagāta upe, kas dod arī labas peldēšanās un saulošanās iespējas. Apmeklētāju rīcībā būs plaši pikņika un spēļu laukumi.

Jaunā sarīkojuma vieta viegli atrodama. Iebraucot Kičenerā, jābrauc pa King ielu cauri Voterlū, bet King ielai beidzoties, brauciens turpināms apm. 4 jūdzes pa st. ceļu līdz St. Jakoba miestam. Izbraucot tam cauri, jāšķērso liels upes tilts, tūlīt pēc tā jāgriežas pa kreisi, braucot augšup pa apm. 400 m garu un lēnumotu kalnu ceļu. Pirmajā šķērsceļā jāgriežas pa kreisi un jābrauc ap pusotra jūdzi uz rietumiem, tad jāšķērso pēc kārtas 3 tilti. Pārbraucot tiem, sasniegts gala mērķis — ceļa labajā pusē redzams sarīkojuma nams ar uzrakstu „Riverside Maples".

Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šoreiz līdztekus šaušanas sacīkstēm notiks dažādas pajautra rakstura sporta nodarbes — volejbols, virves vilkšana, pakavu mešana un pirmo reizi arī makšķerēšanas sacensības. Plašajā sarīkojuma programmā pēc patikas varēs piedalīties visi interesenti — lieli un mazi, veci un jauni, dāmas un kungi.

Dienas nodarbībām brīvajā daļā beidzoties, sarīkojums turpināsies turpat esošajā sarīkojumu zālē, kur notiks DV Kičeneras-Voterlū nodaļas 15 darba gadu atceres svinības, deju mūziku spēlējot E. Zakuļa orķestrim. Bufete viesu ricībā būs jau ar pusdienu laiku, tāpat būs dabūjami silti un auksti ēdieni. Rīkotāji darīs iespējamo, lai viss būtu labi noorganizēts un cieminus apmierinātu, kādēļ sagaida ne tikai kuplu šaušanas sporta cienītāju, bet arī apmeklētāju skaitu, jo šis būs pēdējais lielākais DV sarīkojums brīvajā dabā šai gadā.

LATVIEŠU FILATELIJA

ŽURNĀLU „LATVIEŠU FILATELISTS" TURPMĀK IESPIEDIS ASV

(Z) — Apsverot dažādus apstākļus un nākotnes iespējas, R. N. LFA valde nolēma žurnālu „Latviešu filatelists," sākot ar 57. numuru, iespiest ofseta tehnikā spiestuvē „Vaidava" ASV. Reizē ar to atbrīvoti no redakcijas locekļu pienākumiem M. Zichmanis, kas līdz šim veica žurnāla sakārtošanu un J. Deksnis, kas pārzināja ekspedīciju. Turpmāk žurnālu izsūtīs tieši no spiestuves.

SKAISTA DĀVANA TORONTO JAUNIESIEM

(Z) — Žurnāla „Kollekcionārs" izdevējs A. Petrēvics kā personīgu dāvanu nosūtījis dažādas Latvijas markas tiem Toronto jauniešiem, kas ar saviem klāstiem piedalījušies Kanadas latviešu 4. dziesmu svētku filatelijas izstādē.

M. Zichmanis zēnu vārdā izsaka sirsnīgu pateicību A. Petrēvica kungam par skaisto dāvanu.

LFA 10 GADU DARBĪBAS MEDAĻAS PASNIEGŠANA F. BANGEM

(V) Detroitas latviešu filatelistu kluba sanāksmē 18. jūnijā Latviešu filatelistu apvienības valdes priekšsēža vietnieks A. Vēveris pasniedza mākslinieka F. Bangem piešķirto 10 gadu darbības atceres medaļu, norādot Toronto sanāksmē atzīmēto F. Banges devumu organizācijai — zīmējumiem žurnāla vākam un 10 gadu rakstam, bet Latvijas filatelijai — atceres marku pirmās markas 40 gadu atzīmei un zīmēto aploksni Latvijas 45 gadu neatkarības atzīmēšanai.

APLOKSNES MŪSU KARAVĪRU CĪŅU ATZĪMEI

(V) Latvian Information Service Kurzemes cīņu 20 gadu atzīmēšanai izdevusi dīvēja veida aploksnes ar fotoattēliem, kas rāda mūsu karavīru kapu vietas Kurzemē. Jāpateicas informācijas centram par šo piemēroto attēlu, kas ir iespaidīgs un atzīstama atzīme mūsu karaviriem.

Latvian Information Service aploksnes izdotas arī Aizvesto dienas 25 gadu atcerei un vēl dabūjamas pie O. Akmentiņa, P. O. Box 48, Dorchester, Mass., 02122, U. S. A. 10 aploksnes maksā 1 dolaru.

LIETUVIEŠI IZDEVUŠI APLOKSNI AIZVESTO DIENAS ATZĪMEI

(V) Lietuvas filatelistu biedrība Čikagā Aizvesto dienas 25 gadu atzīmēšanai izdevusi zīmētu aploksni, kas rāda Baltijas valstis ar to ģerboņiem, apņemtas ar kēdi un apcietināto gājienu, sārkanarmiešu ielenktu dodoties uz austrumiem. Augšā uzraksts angļu valodā: „Vairāk nekā miljons cilvēku no Lietuvas, Latvijas un Igaunijas nogalināti vai deportēti uz Sibiriju krievu komūnistu 25 gadu okupācijas laikā". Datuma atzīmes „1940. gada 15. jūnijs" un „1965. gada 15. jūnijs."

Jaunieši Hamiltonas dra nodaļā

Pavasars, Gundega Fronckeviča, Zaiga Astrīda Luidmane un draudzes pr-ks V. Ozols.
Foto: Janitis Studio

Trejmeitiņas redaktrise

Par žurnālistiku līdz šim domāju kā par amatu. Taču pēc apciemojuma mūsu čaklā ievadnicka Voldemāra Korsta namā, gribas gandriz sākt šaubities, vai tik' žurnālistika nav iedzimts talants, tāpat kā, piemēram, mūzikālitāte. Jo kā gan citādi visas trīs Korstu atvases būtu kļuvušas redaktrises?

Vecākā — Līga, kas tagad ir Streipa kundze jeb Kārliša un Annīnas māmiņa, visiem labi pazīstama kā „Mazputniņa" mākslas nodaļas redaktrise, kaut viņas žurnālistes gaitas sniedzas atpakaļ līdz Bostonas laikiem, kad, vēl studējot šo amatu Northeastern universitātē, viņa jau strādāja laikrakstā „Boston Globe", kur viņai kā pirmajai studentei uzticēja rakstīt pašai savu sleju. Čikagā, kamēr vēl ģimenes apstākļi atļāva, viņa, savukārt, strādāja par redaktrisi FM radio un mākslas apskata žurnālā, kur mēdza aizpildīt tukšās vietiņas ar pašas tulkotiem Raiņa citātiem...

Pastarīte Gundega raujas kā savas skolas laikraksta redaktrise, bet Anda, kas nule beigusi augstskolu ar bakalaures grādu politiskajās zinātnēs un vēsturē, atskatās uz pagātni, kas cieši saistīta ar šo „melno mākslu" jau kopš laika, kad Ilinojas universitātē (Navy Pier) viņa kļuva par pirmo sieviešķārtas galveno redaktrisi skolas periodiskajā izdevumā. Viņai arī esot bijis paradums apstaigāt spiestuves, lai iepazītos ar avižu tapšanas tehnisko pusi, t. i. ar „salikšanu" un „aplaušanu". Kādā jaukā dienā Anda ieradusies vienā no šīm spiestuvēm un teikusi: „Gribu izdot avīzi. Naudas man nav, atbalstītāju arī pagaidām ne. Vai jūs man druškāsit?" Drukātāji piekrituši. Tā pirms kāda pusgada reizi nedēļā sāka iznākt „Vecpilsētas avīze" (Old Town Newspaper) — visai savdabigs izdevums, kuŗā krimināliņu, boksa ciņu vai miera demonstrāciju lappuseē atro t. s. „op" mā kas ievērojam slas skati bri ma lepai di „Dz ja ad bamjušies a un kafejnīcas vās vāstulēs jā rumurā i sālā teātra k kos izteicieni Paskaidroju ka Čikagas „ cionālais jau jons, kas pēd ji privātā ie pilsētas un n dības atbalsts īpatu tūristu ru. Velsa iel bija tikai pā tikvārīšu un bohēmiešu ēd si tīri „Rome vilkšmas pūri rā namā. Lie ir krodzini, k iebilst, ka kr ar kādu īpatn nesumu, vai speciālu ēdie trūkst arī da bas izstrādāju matu tirgotav lerijas". Dziv kā apkārtnē i ta maiņas stil pildina ielu lietotās gāzes niju podi uz kādā ziņā na vai klaidoņu rezidence ... a varbūt, izmā dzivoklīs iekš pi. Taču pāris mi ar daudzām celēm, kur pa pašuprādūsi vas izstādes neatzīti dzejni mos pantus s dībā dzertuvē pagrabos zem

Iznākuši divi lieli darbi latviešu k

LATVIEŠU TAUTAS TE PĀSAKU 4. SĒJUM

un

ASPAZIJAS RAKSTU II

Saturā: Ieskaņa romāns RUDENS L ievads autobiografij autobiografija MAN jaunas ziņas un mat.

PROZA

Ar šo noslēdzas mūsu lielās rakstnieces d

DRĀMA — LIRIKA — P

3 lieli sējumi, kopā pāri par 1800 lapp. PROZAS ar to, ka tanī ir Aspazijas vienīgais, lasi pirms n romāns RUDENS LAKSTIGALA, ko tikai retal

Visi sējumi pieprasāmi apgādā un visās grāmat

Iznācis jauns pilnīgs cenrādis, noderīgs bil

Sākam sagatavošanu lielākajam darbam par kāds jebkad iznācis, vēl plašāks par pilnīgi izpār Country — LATVIA, angļu un latviešu valodās

LATVIJA 50 GADOS
LATVIA IN 50 YEA

liela formāta ar pāri par 400 trimdā vēl lielāko t ilustrācijām.

Tik drīz tas vēl nebūs, galīgā cena vēl nav no pasūtinās un iemaksās tagad, to saņems par kādu eks. skaitu katrs vēlas.

Agrāko Cross Road . . . cilvēki pasūtinājuma pa 2 l organizācijas pa 10 eks. un vairāk. Tāpat būs LATVIJA 50 GADOS, jo tas būs vienīgais tāda pa vispār, kāds mums ir un bijis, un piemērotākā giem un pazīņām.

Izmantojiet lēto iepriekšpasūtinājumu, ar to ļoti palīdzēsit labu sagatavojumu. Tālāka informācija

Pasūtinājuma kupons:

Pasūtinu ..... eks. lielo izdevumu par Latviju

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 Y

par apgāda palētinājumu, $10.00 par eks. un

samaksai nosūtu .....

Pēc iznākšanas grāmatas sūtiet uz adresi:

.....

.....

.....

Latvju Grāmata, P. O. Box 3
Waverly, Iowa. U.S.A.

ALEKSANDRA KANBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2607

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem. atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
891 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775.
no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak.
Kreditsabiedrības aktīvs 30. apr. bija $1.199.256.00

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

Ulo Amoliņš beidzis Toronto universitātes inženierzinātņu fakultāti ar BA gradu un saistījies darbā General Electric uzņēmumā Toronto. Viņš pieder studentu korporācijas Fraternitas Academica saimei.

nto
DV nodaļas
15 gadu

esen jau ziņots, 30. jūnijā ēja 15 gadu, kopš darbi-ka Toronto DV sa'me — DV nodaļa Kanadā. Šai ināca 22 iniciātori, kas ja nodaļu un ievēlēja valdi šādā sastāvā: . Purmals, vietnieks I. is, sekretārs V. Mukts, P. Broks un biedrzinis a. Pēc 3 mēnešu darbi-ēja pirmo nodaļas val-palika gandrīz visi pa-ides locekļi. DV centrā-uzdeva Toronto noda-īt zemes valdes funkci-pirmajai Kanadas DV anāksmei 15. un 16. de-i pašā gadā.

aļas Īsi pēc nodibināša-ganizējās arī dāmu ko-ces Tonijas Krūkas va-E. Krūkas ierosmē ra-is, kas tagad darbojas anadas valdes. 1953. ga-u uzsāka sporta klubs R. Kadiķa un A. Grin-ībā. Jau 1952. gadā no-dājās savu namu, kas pat kā jau izmaksāts. veltītās summas 15 ā pietuvojušās 30.000 iz atbalsta veltīts jau-īpaši skolām. Jo sek-aļa iekļāvusies kultūrā-pasākumos: tās ieros-šas latviešu dienas, vē-lienas. Nodaļas bibliotē-ir tuvu pie 700 grāma-namā notikuši neskai-organizāciju sarīkoju-ējā ilgus gadus darbo-as DV grāmatnīca un birojs, kas tagad ie-atviešu namā.

līdz šim vadījuši 11 i. Centīgākie darbu ņēmuši bagātīgu klās-s rakstu un zelta no-palvojumus. Liels at-daļas darbā ir vana-u kopu tagad jau da-sekmīgi vada Rasma . Pašreizējā nodaļas ojas jau agrāko gadu darbinieki: I. Zam-dis), P. Broks, R. Pu-tāls, J. Treijs, V. Gra-Jostiņš.

savu 15 gadu darbības mēs kopīgi ar DV te-sarīkojumā 27. novem-

O. K.

iņš beidzis Toronto inženierzinātņu fa-gradu un saistījies ral Electric uzņēmu-. Viņš pieder studen-jas Fraternitas Aca-ei.

RONTO
TVIEŠU
SABIEDRĪBA
N (TORONTO)
UNION LIMITED
parastās banku ope-edz aizdevumus un adā par noguldīju-% par depozitiem, u hipotēkas. Birojs as nedēļā
e St., Toronto 4,
IEŠU NAMĀ.
924 - 2775.
līdz piektd. no 12—8 vak.
iedrības aktīvs bija $1.129.356.00

REJSONS
ROŠINA.
— 7313

Trejmeitiņas redaktrises

Par žurnālistiku līdz šim domāju kā par amatu. Taču pēc apciemojuma mūsu čaklā ievadnicka Voldemāra Korsta namā, gribas gandrīz sākt šaubīties, vai tik' žurnālistika nav iedzimts talants. tāpat kā, piemēram, mūzikālitāte. Jo kā gan citādi visas trīs Korstu atvases būtu kļuvušas redaktrises?

Vecākā — Līga, kas tagad ir Streipa kundze, jeb Kārlīša un Anniņas māmiņa, visiem labi pazīstama kā „Mazputniņa" mākslas nodaļas redaktrise, kaut viņas žurnālistes gaitas sniedzas atpakaļ līdz Bostonas laikiem, kad, vēl studējot šo amatu Northeastern universitātē, viņa jau strādāja laikrakstā „Boston Globe", kur viņai kā pirmajai studentei uzticēja rakstīt pašai savu sleju. Čikagā, kamēr vēl ģimenes apstākļi atļāva, viņa, savukārt, strādāja par redaktrisi FM radio un mākslas apskata žurnālā, kur mēdza aizpildīt tukšās vietiņas ar pašas tulkotiem Raiņa citātiem...

Pastarīte Gundega raujas kā savas skolas laikraksta redaktrise, bet Anda, kas nule beigusi augstskolu ar bakalaures gradu politiskajās zinātnēs un vēsturē, atskatās uz pagātni, kas cieši saistīta ar šo „melno mākslu" jau kopš laika, kad Ilinojas universitātē (Navy Pier) viņa kļuva par pirmo sievieškārtas galveno redaktrisi skolas periodiskajā izdevumā. Viņai arī esot bijis paradums apstaigāt spiestuves, lai iepazītos ar avīžu tapšanas tehnisko pusi, t. i. ar „salikšanu" un „aplaušanu". Kādā jaukā dienā Anda ieradusies vienā no šīm spiestuvēm un teikusi: „Gribu izdot avīzi. Naudas man nav, atbalstītāju arī pagaidām ne. Vai jūs man drukāsit?" Drukātāji piekrituši. Tā pirms kāda pusgada reizi nedēļā sāka iznākt „Vecpilsētas avīze" (Old Town Newspaper) — visai savdabīgs izdevums, kurā krimināliņu, boksa ziņu vai miera demonstrāciju vietā pirmajā lappusē atrodams apskats par t. s. „op" mākslu, un 8 padomi, kas ievērojami, apmeklējot mākslas skati brīvā dabā; sludinājuma lapai dibināts nosaukums „Dzērāja adrešu lapiņa" (jo reklamējušies apkārtējie krodziņi un kafejnīcas); bet lasītāji savās vēstulēs pārspriež iepriekšējā numurā iespiestā kontroversālā teātra kritika pārsteidzīgākos izteicienus.

Paskaidrojumam pieblīvstams, ka Čikagas „vecpilsēta" ir tradicionālais jauno mākslinieku rajons, kas pēdējos gados — daļēji privātā ierosmē, kam sekoja pilsētas un nupat federālās valdības atbalsts — pārvērties par īpatu tūristu pievilkšanas centru. Velsa ielīņa, kurā vēl nesen bija tikai pāris paputējušu antikvāriātu un dažas piekvēpušas bohēmiešu ēdnīcas, tagad kļuvusi tīri „komerciāla" ar savu pievilkšanas punktu gandrīz vai katrā namā. Lielākā daļa no tiem ir krodziņi, kuru labad gan jāiebilst, ka katrs no tiem izceļas ar kādu īpatību — vai nu priekšnesumu, vai iekārtas, vai arī speciālu ēdienu ziņā. Bet netrūkst arī dažādu daiļamatniecības izstrādājumu veikaliņu, grāmatu tirgotavu un „mākslas galerijas". Dzīvojamās ēkas tuvākā apkārtnē restaurētas gadsimta maiņas stilā. Iespaidu vēl papildina ielu apgaismojumam lietotās gāzes laternas un ģerāniju podi uz palodzēm. Sīs nekādā ziņā nav nabadzīgo ļaužu vai klaidoņu rajons; daža laba rezidence „autentiskā" namā, varbūt, izmaksā dārgāk nekā dzīvoklis iekšpilsētas debesskrāpī. Taču pāris ielīņu tālāk ir nadzīmi ar daudzām istabām un pažēlošiem, kur pa īstam dzīvo jaunī puspaēduši gleznotāji, kas savas izstādes rīko uz ielas, vēl neatņāti dzejnieki, kas savus drūmos pantus skandē džesa pavadībā dzertuvēs, kuras ierīkotas pagrabos zem ietnes, un brāzmainu taisnības ilgu pārņemti studenti.

Vairāk nekā skaidrs, ka šāda savdabīga pilsētas daļa prasīt prasās arī pēc savas avīzes, un Anda Korsta pratusi šo vajadzību atbilstoši izmantot. Netrūkst jau viņas avīzei arī nopietnu ziņu, piemēram, aizrādījumu par tuvāko augļotāju un kur vislabāk īrēt motocikletus; vai pusnopietnu rakstu, kā Džona Brauna sieja par vecpilsētas „mākslas dzīvi"; vai pavisam jocīgas lasāmvielas, kā reportāžas par dažādiem atgadījumiem pilsētā. Grūti iedomāties pievilcīgāku amatu, kā savos „kumeļa gados" rediģēt šāda veida izdevumu; pie tam jaunā redaktrise apliecinājusi arī sevišķu talantu piesaistīt spējīgus līdzstrādniekus un īsā laikā nostādīt savu pasākumu uz samērā stabiliem finonciāliem pamatiem.

Atliek tikai jaunajai censonei novēlēt labu laimi un nākotnē atticināt arī pa brīvam brītiņam tēvutēvu — latviešu avīzniecības kupliņāšanai.

D.V.

DVF DARBS ANGLIJĀ

Londonā 4. jūnijā DVF valde priekšsēža L. Rumbas vadībā bija sanākusi kārtējā sēdē. Nacionālās cīņas un kultūrāli - sabiedriskās darbības jautājumiem piederēja sēdes galvenā vērība.

Jūnija vidū lielākās un darbīgākās nodaļas sarīkojušas sanāksmes — mūsu tautai drāmatisko jūnija notikumu atzīmēšanai. Vālde bija ieskatos, ka tās nodaļas, kas šādas sanāksmes vēl nav rīkojušas, varētu to darīt vēl jūlijā un pat augusta sākumā, jo Latvijas okupācija pirms 25 gadiem gan notika 17. jūnijā, bet nacionālās valsts noārdīšana turpinājās pakāpeniski. LNPL prezidijs, sadarbībā ar DVF informācijas darba vadību, jūnijā bija izdevis atbilstošus informācijas materiālus latviešu un angļu valodā, kuru izplatīšanā piedalījušās DVF nodaļas un kopas.

MIRIS ATBRĪVOŠANAS KARA VIRSNIEKS

Latviešu virsnieku saime Austrālijā 10. jūnijā izvadīja uz viņu valsti Sidnejas Rukvudas kapsētas krematorijā 8. jūnijā mirušo autotanku pulka kāpteini Voldemāru Zandbergu.

V. Zandbergs dzimis 1897. gada 18. martā Sunākstē, mācījies Jēkabpils tirdzniecības skolā, 1916. gadā sekmīgi pabeidza Irkutskas virsnieku skolu. Leitnanta Zandbergu iedalīja bruņoto auto divizionā par vada komandieri. Kad sabruka Krievijas impērija, vltn. V. Zandbergs steidzās atpakaļ uz dzimteni, kur stājās Latvijas armijas rindās un komandēja tanku „Kārlis Ulmanis". 1922. gadā viņš pabeidza virsnieku kursus, 1925. gadā paaugstināts kapteiņa pakāpē. Autotanku pulkā viņš komandēja rotu, instruktoru rotu un bataljonu, kā arī bija pulka adjutants un tieslietu darbvedis. 1937. gadā Zandbergs mācījās augstākā karaskolā un 1938. gadā pabeidza bataljona komandieru kursus. Apbalvots ar Trijzvaigžņu ordeni, Viestura ordeni, Latvijas atbrīvošanas piemiņas zīmi un Atbrīvošanas 10 gadu jubilejas medaļu. 1940. gada oktobrī okupācijas varas nodibinātā Latvijas „tautas" armijas likvidācijas komisija viņu atvaļināja no dienesta.

1944. gada oktobrī kpt. Zandbergs ar ģimeni devās emigrācijā un pēc kara nokļuva Austrālijā.

A. O.

Vilis Hazners 60-gadnieks

Dažus gadus pēc atlaišanas no gūsta maj. V. Hazners, staigājot pa atmiņu takām, atgriezies Flandrijas ciemā, kur bija viens no DV organizācijas dibinātājiem.

ASV Daugavas vanagu priekšvadītāja palīgu Vidsmuižas izmēģinājumu stacijā Rēzeknes apriņķī. Kaŗadienests dzīvsprieciģajam un uzņēmīgajam jaunekļim iepatikās, kādēļ viņš iestājās karaskolā, kuru pabeidza 1931. gadā. Kā jauns virsnieks jubilārs ar lielu centību piedalījās kaŗavīru apmācīšanā 3. Jelgavas 7. Siguldas un 6. Rīgas kājnieku pulkā, bet pēc augstākās karaskolas beigšanas viņu iecēla par reglamentu nodaļas priekšnieku armijas štāba apmācību daļā. Viņa ierosmē daļa izdeva vairākus jaunus reglamentus un izstrādāja instrukcijas par kaujas ratu apkarošanu un par cīņu mežā un apdzīvotās vietās.

Pad. savienībai okupējot Latviju, V. Hazneru kā nepiemērotu

KLĪVLENDA

Sabiedriskais darbinieks Tēvīls Cirķelis 4. jūlijā atskatījās uz 60 mūža gadiem. Studiju laikā pievienojies korporācijas Lettonia saimei, bija žurnāla „Universitas" redaktors, vadīja savas dzimtenes avīzi „Talsu Balss", bet pēc juridiskās fakultātes beigšanas strādāja Tautas labklājības ministrija. Trimdā jubilārs vadījis bēgļu nometni un darbojies Bavarijas latviešu komitejā. Arī ASV viņš vienmēr ieņēma redzamu vietu trimdas organizācijās, bijis ALAs dibinātājos, ierosinājis rīkot 3. ASV latviešu dziesmu svētkus Klīvlendā.

RČESTRA (N. Y.)

Vietējās vidusskolas šopavasar beiguši: Juris Siliņš, kas skolas un Ņujorkas valsts stipendijas atbalstā studēs inženierzinātnes Ročestras universitātē un Marga Žurovska, kas studēs matēmatiku Osviego skolotāju kolledžā.

Divreizdivi nometne šogad Leksingtonā

Divreizdivi nometnē viesi šogad varēs ierasties trešdien, 1. septembrī un sestdien, 4. septembrī. Trešdienas vakarā tautiskā mantojuma puduŗa vadībā būs mičošanas uzvedums. Šai vakarā viesi nometnē var ierasties pēc plkst. 20.30. Uzvedums, kuŗā arī viesi lūgti piedalīties tautas tērpos, sāksies plkst. 21. Sestdienas vakarā viesi var ierasties pēc plkst 18, lai piedalītos nobeiguma ugunskurā. Nometne Camp Cavell — atrodas uz 25. ceļa četras jūdzes uz ziemeļiem no Leksingtonas (Lexington, Michigan).

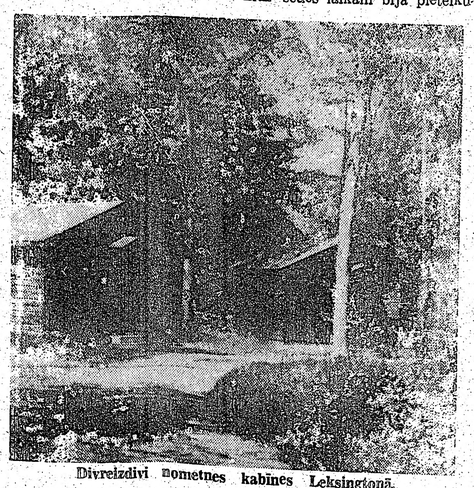

Divreizdivi nometnes kabines Leksingtonā.

Divreizdivi vadība savā 3. un 4. jūlija sēdē iepazinās ar nometnes iekārtojumu, nogaršoja nometnes ēdienu un izmēģināja peldvietu. Liekas, ka šī gada nometnes vieta vēl piemērotāka Divreizdivi vajadzībām nekā iepriekšējā. Nometni arī šogad vadīs tās idejas autors Brunis Rubess, kas uz Divreizdivi ieradīsies no Vācijas. Nometnes komandants būs pagājušā gada dalībnieks Valdis Daiga.

Puduŗu vaditāji sēdē ziņoja, ka gandrīz visi lektori sarunāti. Arī dalībnieku skaits strauji aug. Līdz sēdes laikam bija pieteikušies 87 dalībnieki, no kuriem gandrīz trešā daļa būs nometnē otru gadu. Visvairāk dalībnieku (23) pieteikušies latviešu valodas un literātūras puduŗī, kuŗš, liekas, pirmais sasniegs maksimālo dalībnieku skaitu (25).

Dalībnieki var pieteikties līdz 20. jūlijam, norādot pirmo un otru puduŗa izvēli (vaditāju māku, sabiedriski-politiskais, tautiskā mantojuma, latviešu valodas un literātūras puduris) un iemaksājot 25 dol. ALJAs kasierei Vilmai Ritumai. 3011 Maple Ave, Kalamazoo, Michigan U. S. A. Pirmā gada dalībniekiem nometnes maksa ir 100 dol., bet otra — 75 dol.

Vēl iespējams pieteikties arī dalībniekiem, kuŗi nometnē būs otru gadu tai pašā puduŗī. Otras pakāpes nodarbības vadīs Dr. Valters Nollendorfs. Visiem otras pakāpes dalībniekiem būs kā kopējas nodarbības, tā arī nodarbības puduŗa interešu laukā — lekcijas, pārunas ar lektoriem un individuālu projektu izstrādāšana.

G. K.

Iznākuši divi lieli darbi latviešu kultūrai

LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 4. SĒJUMS

un

ASPAZIJAS RAKSTU III. SĒJUMS

Saturā: Ieskaņa
romāns RUDENS LAKSTIGALA
ievads autobiografijai
autobiografija MANA DZIVE
jaunas ziņas un mat. par rakstnieci.

PROZA

Ar šo noslēdzas mūsu lielās rakstnieces darbu grupa

DRAMA — LIRIKA — PROZA

3 lieli sējumi, kopā pāri par 1800 lapp. PROZAS sējums ir izcils ar to, ka tanī ir Aspazijas vienīgais, īsi pirms nāves sarakstītais romāns RUDENS LAKSTIGALA, ko tikai retais zina.

Visi sējumi pieprasāmi apgādā un visās grāmatnīcās.

Iznācis jauns pilnīgs cenrādis, noderīgs bibliotēkām.

Sākam sagatavošanu lielākajam darbam par mūsu dzimteni, kāds jebkad iznācis, vēl plašāks par pilnīgi izpārdoto Cross Road Country — LATVIA, angļu un latviešu valodās —

LATVIJA 50 GADOS
LATVIA IN 50 YEARS

liela formāta ar pāri par 400 trimdā vēl lielāko tiesu neredzētām illustrācijām.

Tik drīz tas vēl nebūs, galīgā cena vēl nav noteikta, bet kas pasūtinās un iemaksās tagad, to saņems par net. $10.00 eks., kādu eks. skaitu katrs vēlas.

Agrāko Cross Road . . . cilvēki pasūtināja pa 2 līdz 6 eks. katrs, organizācijas pa 10 eks. un vairāk. Tāpat būs arī ar jauno LATVIJA 50 GADOS, jo tas būs vienīgais tāda parauga izdevums vispār, kāds mums ir un bijis, un piemērotākā dāvana draugiem un paziņām.

Izmantojiet lēto iepriekšpasūtinājumu, ar to ļoti atvieglosit un palīdzēsit labu sagatavojumu. Tālāka informācija sekos.

Pasūtinājuma kupons:

Pasūtinu ..... eks. lielo izdevumu par Latviju
LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS
par apgāda palētinājumu, $10.00 par eks. un
samaksai nosūtu ..... $ .....
Pēc iznākšanas grāmatas sūtiet uz adresi:
.....
.....
.....

Latvju Grāmata, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa. U.S.A.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, moderna apkure, divas virtuves, garāža. Kopējā cena $17.300.-, iemaksa $2.500.-.

Pape — Gerrard: 7 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure. Kopējā cena $12.500.-, iemaksa $1.500.-.

Avenue Rd. Lawrence: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar piebūvētu ķieģeļu garāžu, ūdens - eļļas apkure. Kopējā cena $18.500.-, iem. $5.000.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

ATOMBUMBAS 20 GADU

(Pārnesums no 2. lpp.)

dija zenītartilerijas uguns, ne japāņu iznīcinātāji. Kad bumbas tēmētājs (majors) mērķējamā ierīcē uztvēra mērķi, kuru līdz tam bija desmitām reižu pētījis uz fotografijām, to labi iegaumēdams, viņš iedarbināja pēdējās minūtes sinchronizācijas ierīci un 45 sekundes vēlāk piespieda radio skaņas signālpogu, kas nozīmēja, ka pēc 15 sekundēm bumba atdalīsies no lidmašīnas. Plkst. 8.15 bumbu kambara durvis atsprāga vaļā, un bumbvedis palēcās uz augšu, pēkšņi kļuvis par četrarpus tonnām vieglāks.

Vairāk nekā 30.000 pēdu zemāk kā uz delnas gulēja Hirošima.

6. augusta rīts Hirošimā maz atšķīrās no citiem rītiem. Virieši posās dienas darbiem, bet sievietes uz mazām ogļu plītiņām gatavoja trūcīgās brokastis, kad 9 minūtes pēc plkst. 7 atskanēja gaisa trauksņa signāls: pie tiem jau viņi bija pieraduši, jo pilsētu ritos bieži pārlidoja sabiedroto lidmašīnas, kas pētīja laika apstākļus un nekā jauna nedarīja. Ja tam, kas uz vāji sadzirdamo motoru rūkoņu paceltu galvu, būtu bijusi sevišķi asa redze, tas tiešām arī šoreiz ieraudzītu ļoti augstu gaisā vientuļu lidmašīnu, kas, divreiz pārlidojusi pilsētu, atkal pazuda. Plkst. 7.31 trauksni atsauca. Arī trauksņa atsaukums neienesa nekādas pārmaiņas pilsētas dzīves tempā, jo vairums ļaužu bija pārāk aizņemti, lai piegrieztu vērību tik pierastai lietai, kā atsevišķai lidmašīnai augstu gaisā. Kad plkst. 8.15 virs pilsētas lielā augstumā atkal parādījās trīs lidmašīnas, šoreiz stipri izklaidus, tikai retais pacēla galvu pret debesīm. Tie, kas to darīja, ievēroja, ka no vienas lidmašīnas atvērās trīs izplētņi, un, to redzēdami, viņi uzgavilēja, domādami, ka ar lidmašīnu kaut kas nav kārtībā un apkalpe glābjas (tie bija izmestie mērīšanas instrumenti). Turpmāko 45 sekunžu laikā nekas cits nebija redzams, kā tikai šie izplētņi pret skaidrajām debesīm. Bet tad — pēkšņi, bez skaņas — virs Hirošimas vairs nebija debesu... Tās pazuda. Pazuda arī pilsētas vidusdaļa, no cilvēkiem atstājot tikai viņu ārējo atveidu, iededzinātu ielu asfaltā vai mūros. Tie bija desmiti tūkstošu laimīgo, kas vispār nekā neredzēja un nedzirdēja, bet vienkārši vienā mirklī pārvērtās; desmiti tūkstošu mazāk laimīgo pārdzīvoja izbailes kādu sekunži vai divas, kamēr bija saplosīti ar plīstošu stiklu drumstalām vai aprakti zem māju drupām.

Tā 6. augustu varam uzskatīt par atombumbas pirmo darba dienu...

Vecu vecā militārā maksima mudina censties iegūt komandējošās augstienes, jo tās dod taktiskas priekšrocības. Pēc atombumbas sprādziena kāds amerikāņu aviācijas ģenerālis izsaucās: „Atombumbai pieder visas komandējošās augstienes."

Pareizi. Tā tas bija pirms 20 gadiem, kad pāris atombumbu bija vienīgi ASV. Bet kā ir šodien, kad tādas simtos ir jau vairākām valstīm? Un kā būs vēl pēc 20 gadiem, kad raķetes ar atomspridzekļiem būs visām valstīm un valstiņām?

Anvils

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

17. jūlijā — DV teātra Sarkangalvītes izrāde Sidrabenē.
25. jūlijā — gadskārtējie bērnu svētki Sidrabenē.
31. jūlijā — pl. 8.30 vak. Rudzupuķu balle Mežciemā, T. L. Katoļu vienības sarīkojums.
6. augustā — pl. 7 vak. dievvārdu sapulce ar filmu un dziesmām Latviešu namā — Sauciens no Golgatas vadībā.
2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.
9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.
No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.
16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Plaujas svētku balli—bazāru.
14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gūtmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde T. Viljama IGUANAS NAKTS — A. Tipāna režijā.
13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.
24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde T. Viljama IGUANAS NAKTS —A. Tipāna režijā.
25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.
27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.
4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

NIAGARA

17. un 18. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā Sheraton-Brock hotelī un Garden City Beach Ontario ezera krastā.

ŠELBURNA

24. jūlijā — plkst. 8 vak. Dārza svētki ar jautriem priekšnesumiem R. Liepiņa saimniecībā pie Protonas. Groziņi.

KIČENERA

21. augustā — Kanadas DV šaušanas sacīkstes Riverside Maples laukumā, 7 jūdzes rietumos no Voterlū.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Dāviniet saviem draugiem un paziņām
Prof. Alekša Rubuļa
LATVIAN LITERATURE
30 latviešu autoru 45 prozas darbi
mūsu labāko tulkotāju sniegumā.
LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ
Cena $ 7.00 plūs 25 c pasta izdevumiem
Dabūjama tieši apgādā
DAUGAVAS VANAGS
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.
Grāmattirgotājiem atlaide.
491 College St., Toronto 4, Ont.

TORONTO VASARAS MŪZIKAS FESTIVĀLS

Toronto pilsētas parku un atpūtas departamenta sarīkojums Toronto Mūziķu apvienības atbalstā, ar skaņu plašu rūpniecības un Toronto Daily Star ziedojumiem.

SVĒTDIEN, 18 JŪLIJĀ

2.30 p.p. HIGH PARKĀ — ģenerālgubernātora zirgu sardzes kapella.
2.30 p.p. KEW GARDENS — Karaliskā pulka kapella
5.30 p.p. HIGH PARKĀ — ērģeļu koncerts.
8.00 vak. EXHIBITION PARKĀ vasaras koncerts, George Crum vadībā. Viesojas James Morton

PIRMDIEN, 19. JŪLIJĀ

8.30 vak. RAMSDEN PARKĀ — Tautas dejas

OTRDIEN, 20. JŪLIJĀ

8.00 vak. ALLAN GARDENS — 411. RCAF skvadrona kapella
8.30 vak. WITHROW PARKĀ — tautas dejas

TREŠDIEN, 21. JŪLIJĀ

8.30 vak. RIVERDALE PARKĀ (austrumu klajumā) — Hūtenenijs: The Travellers, Simone Dina, Bill Price un Klaas van Graft
8.30 vak. MONARCH PARKĀ — tautas dejas

CETURTDIEN, 22. JŪLIJĀ

7.30 vak. EGLINTON PARKĀ — Jack Lander trio un Butch Watanable kvintets
8.00 vak. NATHAN PHILLIPS SQUARE — kosmopolītiska koncerts
8.30 vak. HIGH PARKĀ — tautas dejas
8.30 vak. KEW BEACH — tautas dejas

PIEKTDIEN, 23. JŪLIJĀ

8.30 vak. RIVERDALE PARKĀ (slidotavā) apļa dejas — Jack Denton ar orķestri

SESTDIEN, 24. JŪLIJĀ

8.00 vak. WILLOWVALE PARKĀ — Toronto simfoniskā kapella

SVĒTDIEN, 25. JŪLIJĀ

2.30 p.p. HIGH PARKĀ — Karaliskā pulka kapella
2.30 p. p. KEW GARDENS — 411. RCAF skvadrona kapella
5.30 p. p. HIGH PARKĀ — ērģeļu koncerts
8.30 vak. EXHIBITION PARKĀ — Vasaras koncerts: diriģents Samuels Hersenhorens. Viesojas Evelyn Gould

ASV BAZNĪCĀS

NJUJORKA

Jūlijā un augustā dievkalpojumi Betlēmes baznīcā katru otro svētdienu priekšpusdienā, pl. 11.30.

Jonkeros jūlijā un augustā, katra mēneša pirmā un trešā svētdienā, pl. 10; 18. jūnijā māc. A. Ozols.

Nometnē abos vasaras mēnešos katru svētdienu dievkalpojumi pl. 11.

AURORA

420 Dawners Place. Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons. Tel. FI 3 - 2420.

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Līventāls, tālr. WE 3 - 9326.

25. jūlijā, dievkalpojums Detroitā nenotiks, bet būs izbraukums uz mācītāja vasaras mītni pl. 12 dienā.

1. augustā, plkst. 11 dievkalpojums.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

18. jūlijā, dievkalpojums Ann Arborā plkst. 2 p.p.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

24. jūlijā, pl. 7 vakarā svētvakara dievkalpojums.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2882 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45 un H ielās.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

25. jūlijā, pl. 11 dienā dievkalpojums. Māc. G. Kness - Knezinskis.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331

Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr. 924—1848.

18. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē; pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

25. jūlijā bērnu svētki Sidrabenē, pl. 9.30 dievkalpojums

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510

Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

18. jūlijā, plkst. 10 dievkalpojums Saulainē, pkst. 6 vak. — Toronto.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

17. jūlijā (sestdienā), plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

25. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

18. jūlijā, pl. 3 p. p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trisvienības lut. baznīca, Oxford un Colborne St.

NIAGARA

1. augustā, pl. 2 p.p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 8295.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

25. jūlijā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

15. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā

22. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3439 Roerdale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

25. jūlijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

8. augustā Varoņu piemiņas dievkalpojums plkst. 7 vakarā.

15. augustā, plkst. 11 dievkalpojums Ezerkalnos.

22. augustā dievkalpojums nenotiks.

29. augustā, plkst. 11 kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Colbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

18. jūlijā, plkst. 11 Tērvetē dievkalpojums, māc. A. Voitkus.

25. jūlijā, plkst. 11 Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

31. jūlijā, plkst. 9 vakarā (sestdienā) Tērvetē bērnu nometnes noslēgšanas dievkalpojums svecīšu gaismā, māc. A. Voitkus un māc. V. Šēfers.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3203.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Wanless Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones lūgšanu dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 8 vakarā — 164 Windermere Road, Scarboro, Stop 19

MOLSON EXPORT
VISVAIRĀK PĀRDOTAIS ALUS KANADĀ
MOLSON EXPORT ALE
SLAVENS ALUS plašā zemē
MOLSONS — NEATKARĪGA ALUS DARĪTAVA KOPŠ 1786. GADA

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS
A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja
A. Rasa — UZ ĶĒNIŅA ZEMI, atmiņu stāsti
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti
DIEVA PAGALMOS — spredīķu izlase
R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVIZIJĀ, spiegu st
A. Dziļums — DIEVA DĀRZS, noveles
A. Niedra — INDRĀNES OŠI SALC, rom.
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CHARTS, atmiņas
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA
J. Dravnieka — ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNĪC
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas
LIGO DZIESMAS
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, ro
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI —
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE
T. De Frisa — REMBRANTS
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.
BERNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS
O. Krolls — KARMENA, atmiņas
Ed. Sīnāts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja
G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas v
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS
P. Karelis — BARBAROSSA
I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTĀ TILTA, rom.
A. Eglītis — TRESAIS ZVANS, skat. strādnieka pl
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE
K. Daiļleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzeja
A. Zemdega — BASĀM KAJĀM, dzeja
Dabūjamas
DV GRĀMATNICĀ
491 COLLEGE STREET, TORONTO 4.
(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

AUSTRA ŠMIT
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto, I

VALDE
LATVISKAS ROTA
DIMANTI - PULKST
Zeltkaļa
Antona KIVLEN
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W
Ont., 533—2837 Tautiešiem

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
PAZĪST JŪSU APDROŠINĀŠANAS VAJADZĪBAS
PL 9-0266.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Saņemšana 14—21 dienu laikā
Sūtījumi apdrošināti.
OV SAINĪŠU NODAĻA,
491 COLLEGE ST.,
TORONTO 4. ONT.

Meklē
vecāku sievieti
vai pensionāri,
kas vēlētos dzīvot latviešu mājā.
Brīva istaba un uzturs,
par bērna izvadīšanu uz bērnu dārzu.
Pārējais pēc vienošanās.
Zvanīt 481—2834.

JAUNĀ
R. Blaumaņa
R. Blaumaņa
Aspazija —
Aspazija —
LATVIEŠU T
PASAKA
LATVIEŠU B
Zeibolta — R
Dostojevska r
491
ZIGFR
KERAM
1425A BLOOR
viena, tran
Piedāvā LATV
LIETIŠ
• Turp
Lotus
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BAT
• PUĶES • LATV
DZINTARS • K
KANADAS LA
Gan veciem jaudīg
gan jaunām skuķē
ir patīkams sveicie
kas nāk — ar puķē

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja	$ 3.50
A. Rāsa — UZ ĶENIŅA ZEMI, atmiņu stāsti	$ 3.75
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja	$ 3.00
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti	$4.00
DIEVA PAGALMOS — spredīķu izlase	$ 2.60
R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja	$ 3.50
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVĪZIJA, spiegu st.	$ 3.50
A. Dzilums — DIEVA DĀRZS, noveles	$ 3.00
A. Niedra — INDRĀNES OSI, SALC, rom.	$4.00
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CIRTS, atmiņas	$4.50
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA	5.70
J. Dravnieka — ANGLISKI-LATVISKA VĀRDNĪCA	$5.00
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas	$3.90
LIGO DZIESMAS	$0.50
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, rom.	$4.00
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices	$4.50
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI	$8.50
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE	$12.00
T. De Frisa — REMBRANTS	$6.80
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.	$4.40
BERNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS	$1.60
O. Krolls — KARMENA, atmiņas	$4.00
Ed. Sīnāts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja	$2.50
G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom.	$3.00
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas valsti	$5.00
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS	$2.50
P. Karells — BARBAROSSA	$7.00
I. Cubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.	$4.00
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTĀ TILTA, rom.	4.00
A. Eglītis — TRESAIS ZVANS, skat. strādnieka piedzīvo	$4.50
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE	$7.00
K. Dziļleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzeja	$4.00
A. Zemdega — BASAM KAJAM, dzeja	$3.00

Dabūjamas

DV GRĀMATNĪCĀ

491 COLLEGE STREET, TORONTO 4. ONT.

(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace. Toronto. LE 5-6792

LATVIEŠU NAMS

izīrē telpas

sarīkojumiem un viesībām

TELEFONS 922—2931

491 College St. Toronto.

MŪSU LAIKRAKSTA

atsevišķi

numuri dabūjami

Toronto latviešu veikalos.

Tagad ir vairāk preču un pārtikas

Sūtiet naudu uz USSR

Ļaujiet piederīgiem pašiem izvēlēties.

Pilna garantija

Licencēta

no Department Banking (N.J.) un nodrošināta par $20.000.00.

Mēs esam VIENIGAIS uzņēmums, kurš vienmēr piegādā parakstītas saņēmēja kvītis.

Piegāde 2 ned. laikā. Nav atvilkumu. Pēc kursa: 9 rubļi par US $10.-.

Nodevas: līdz $30.—$2.75, virs $30.-. — 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc.

744 Broad St., Newark, N.J.

Rakstiet angliski vai latviski un pieprasiet mūsu katalogu

Gramercy Shipping Co.

118 E. 28 St., New York, N. Y. — MU 9—0598.

Dib. 1945

Atvērts no pl. 9—5.30, jūlijā un augustā sestdienās slēgts.

MEKLĒ

aktīvu līdzdalībnieku kurš varētu

ieguldīt $ 10.000

jaunā, augošā uzņēmumā, kam pagaidām Kanadā nav konkurences. Ražojums un pakalpojumi ienes 200% peļņas. Lūdz rakstīt Box 2427 „STAR."

UZMANĪBU! SVARĪGI!

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STR. TORONTO 4,

TEL. LE 1—3098,

Būs slēgts sakarā ar atvaļinājumu no

20. jūlija — 7. augustam

VIESĪBĀM, KOMERŠIEM

sagatavoju un piegādāju mājās auksto galdu, piemērotu katram gadījumam: salātus, putnus, zivis, vēzus — sākot ar $3.50 no personas.

E. BĒRZIŅŠ — 1413 Bloor St. W. tel. 536—0657, Toronto.

Toronto Window MFC Co. Ltd.

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

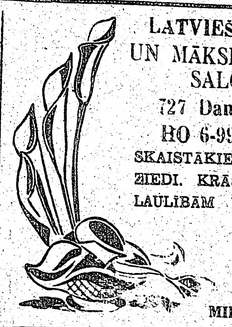

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS UN MĀKSLAS SALONS **CALLA**

727 Danforth Ave., Toronto.

HO 6-9911. (Arī pēc darba)

SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.

Dāvanām bagātā izvēle tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi skulpturas, eļļas gleznas u.c.

MILDA un ROBERTS KLAVIŅS

A. EGLĪTIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.

IZĪRĒ TV par $ 8.- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

KAS? KUR? KO? TORONTO

PARTIKA - DELIKATESES

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).

Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158

Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās 425—4162

Īpašumi visos pilsētas rajonos.

Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

ALEX DOORS

pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.

VEIC PĀREJOS KOKA DARBUS.

Tel. 769-2156, Toronto. A. BEIZAKS.

DAZADI

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

Arnolds Bērziņš

316 Harbord St. LE 4-8447

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.

APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.

OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.

NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tālrunis 364—9276

885 Dundas Street West Toronto 3, Ontario

CEĻOJUMU BIROJS

World Wide Travel Service

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2 EMpire 6—9488

Everlast Heating Co. LE 1-1101

62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas. Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK

BARRISTERS and SOLICITORS

tel. 362—4451 365 Bay Street, Toronto

Krāsu un baltmelnās filmas attīstīšana palielinājumi duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide

BENJAMIN Film Laboratories 51 Duchess St. EM.3-6496 Ltd

VALUTE

LATVISKAS ROTAS

DIMANTI - PULKSTEŅI

Zeltkaļa

Antona KIVLENIEKA

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4., Ont., 533—2837

Tautiešiem atlaide

WASAGA BEACH

— ROSEBUD COTTAGES

2 UN 3 ISTABU KABIŅES UN ATSEVIŠĶAS ISTABAS IZĪRĒJAM NEDĒĻU NOGALĒM UN NEDĒĻĀM. ĒDIENU PAGATAVOŠANA. LIELISKA ATPŪTAS VIETA: PELDĒŠANĀS - MAKŠĶERĒŠANA.

Pieteikumus telpu rezervācijai adresējiet —

J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, MOSELEY ST., WASAGA BEACH, R.R.1, ONT.

Ir **liela** starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

PAZĪST JŪSU APDROŠINĀŠANAS VAJADZĪBAS

PL 9-0266.

PĀRSŪTAM NAUDU uz LATVIJU.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-

pārējām summām 10%

Saņemšana 14—21 dienu laikā

Sūtījumi apdrošināti.

OV SAIŅĪŠU NODAĻA,

491 COLLEGE ST.,

TORONTO 4. ONT.

Meklē vecāku sievieti vai pensionāri,

kas vēlētos dzīvot latviešu mājā. Brīva istaba un uzturs, par bērna izvadīšanu uz bērnu dārzu. Pārējais pēc vienošanās. Zvanīt 481—2834.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI, 12 sēj.	$48.60
R. Blaumaņa — DRĀMA un KOMĒDIJA, 1120 lp.	12.60
Aspazija — DRĀMA, I	8.60
Aspazija — Lirika, II	8.60
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS un PASAKAS, 3. sēj. ā	7.80
LATVIEŠU BALETS, ar krāsu litografijām	9.60
Zeibolta — RAKSTI, 3 sējumi ā	3.90
Dostojevska rom. — NOZIEGUMS un SODS, 2 sēj.	7.80

DV GRĀMATNĪCA

491 College St., Toronto 4, Ont.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8133

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.

Turpat dabūjami BILŽU LOGATI.

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakaru tojumi visām vajadzībām

Piegādā Lielotoronto robežās pārsūta uz visām pilsētām visā pasaulē. 281 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4097.

A. PUTNIŅŠ

792 BATHURST ST. (pie Bloor St.)

LE 3-3884

FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3884

● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ● DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA

KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS

Gan veciem ļaudīm, gan jaunām skuķēm ir patīkams sveiciens, kas nāk — ar puķēm.

Arvids Tirums

NOTĀRS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

ALFREDS STIKUTS

REALTOR

2889 Dufferin Street

tel. 789—1511, Toronto 19

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS

iekšpusē un ārpusē.

Lieku grīdu plates (tiles).

Darbs garantēts.

BRUNO LIELBĀRDIS

769-8280, Toronto.

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.

RO 6-3800.

445 Pape Ave., Toronto.

LAI ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami

O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ

26 Market St., Hamilton, Ont., kā arī

„NORTHLAND GROCERY"

120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

12 Richmond Street East, Toronto 1, Ontario.

Tel. EM 6-5946

Suite 107

RO 6-8354 (mājās)

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel

436 Roncesvalles Ave.

LE 3-7954

Yorke Chapel

2357 Bloor St. W

RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

K. Rozay

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St., Toronto.

Tel. WA 4-1408.

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

†

1965. gada 13. jūlijā Otavā
Dieva mierā aizgājusi

Elvira Runde,
dzim. ALKSNĪTIS

dzimusi 1900. gada 25. aprīlī Rīgā.

Dziļās sērās
MEITA UN ZNOTS OTAVĀ UN MĀSA RĪGĀ

Sacensones lodes grūšanā viegl atlētikas sacīkstēs Sidrabenē: n o kreisās — Vija Brūniņa, Biruta Upīte, Andra Ulmane, Velta Ādmine un Kaiva Ceļdoma. Foto: J. Līgers

SPORTS

VIEGLATLETU SASNIEGUMI SIDRABENĒ

DV salidojuma sportam un jaunatnei ietvaros 10. jūlijā Sidrabenē sacentās arī Kanadas latviešu vieglatlēti. Jānozīmē, ka sacensoņu pulciņš nebija pārāk liels un iztrūka viens otrs no labākajiem spēkiem.

Sieviešu sacensībās 60 m skrējienā uzvarēja G. Gūtmane 8,1 sek., 2. K. Ceļdoma 8,3 sek. un 3. I. Āboliņa 8,3 sek. (priekšskrējienos: K. Ceļdoma 8,2 sek., Ligita Kalniņa 8,5 sek.), 100 m. skrējienā pārākā bija K. Ceļdoma 13,3 sek., 2. I. Āboliņa 13,7 sek. Augstlēkšanā K. Ceļdoma veica 1,35 m, bet tāllēkšanā uzvarēja G. Gūtmane ar 4,81 m, 2. K. Ceļdoma ar 4,66 m un 3. I. Āboliņa ar 4,19 m. Lodes grūšanā V. Ādmine spēja 8,12 m, A. Ulmane 7,99 m un B. Upīte 7,01 m, bet šķēpa mešanā pārākā izrādījās A. Ulmane ar 24,81 m rezultātu, 2. K. Ceļdoma ar 23,93 m un V. Ādmine ar 18,91 m.

Vīriešu sacensībās rezultāti bija šādi: 100 m skrējienā — 1. J. Priedītis 11,7 sek., 2. J. Zībergs 11,7 sek un 3. P. Mukts 12,2 sek. (priekšskrējienos: K. Pavasars 12,1 sek., V. Korbs 12,4 sek., I. Brolis 12,4 sek.); augstlēkšanā — 1. V. Treiguts 1,75 m, 2. J. Vilmanis 1,65 m un 3. I. Zvaigznīte 1,65 m; tāllēkšanā — 1. I. Zvaigznīte 6,14 m, 2. J. Zībergs 5,79 m un 3. K. Pavasars 5,68 m; šķēpa mešanā — 1. I. Zvaigznīte 51,65 m un 2. V. Ziediņš 44,88 m; lodes grūšanā — 1. J. Pūce 16,95 m, 2. I. Zvaigznīte 13,91 m un 3. Z. Ildens 12,62 m. Piezīmējams, ka Juris Pūce nesen veicis jaunu latviešu trimdas rekordu lodes grūšanā ar 18,22 m rezultātu, kaut šai disciplīnai speciāli vairs netrenējas, bet visu uzmanību veltī diska mešanai. Sidrabenē notika arī sacensība vesera mešanā, kurā secības kārtībā labākie bija J. Pūce, Z. Ildens un A. Kārkliņš, bet rīks neatbilda noteikumiem, kādēļ rezultāti atzīstami par nerēgulāriem.

NĀKOŠĀ FUTBOLA SPĒLE

Toronto DV futbolisti trešdien, 21. jūlijā, plkst. 7 vakarā Dentonia parka laukumā (Danforth ielu dzelzceļa gala punktā) sacentīsies ar Acropolis vienību.

SĪKĀS SPORTA ZIŅAS

Skujiņš-Grandijs Losandželosas stadionā soļojis 3000 m distanci, ar 14:48,0 min. rezultātu 10. dalībnieku konkurencē ierindojoties 7. vietā. AAU dienvidrietumu Pacifika meistarsacīkstēs Skujiņš-Grandijs uzvarējis 2 jūdžu distancē ar 15:47,6 min. rezultātu un kvalificējies ASV AAU meistarsacīkstēm. Trešais starts tai pašā nedēļas nogalē Skujiņam-Grandijam bija El Kajonā, kur viņš uzvarēja 40 km soļojumā ar 3:59:30,0 rezultātu, atstājot 2. vietas ieguvēju aiz sevis par apm. 17 minūtēm.

Atklātajās latviešu tenisa meistarsacīkstēs Bostonā, kurās piedalījās mūsu labākie spēlētāji no Vašingtonas un Filadelfijas, uzvarēja Roberts Pērkons, pārspējot Gunāru Elmutu ar 6—1, 6—0 un finālā L. Freimani ar 6—0 12—10. Freimanis pirms tam bija pievilcis Filimu ar 6—2, 6—3. Uzvarētājs R. Pērkons pirmo reizi ieguva DV dāvāto ceļojošo balvu. Divspēlē Pērkons ar Filimu (Filadelfija) pārspēja bostoniešus O. Zommeru un L. Freimani ar 9—7, 6—1.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie

Robertson

CHEV — OLDS
1515 DANFORTH

Mūsu klientu un draugu ērtībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson

Chevrolet
Oldsmobile

25 gadus vienā vietā

1515
Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6-1131

Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā finansēšanā.

AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 3000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

PIEGĀDĀ NEKAVĒJOTIES

Noteikti griežaties pie HANŠA CHEVROLET, lai parāda

1965. gada

Chevrolet un Oldsmobile modeļus

ANGLIJA NEGRIB UZDOT

Ilggadīgais angļu neatkarīgās strādnieku partijas līderis lords Brokvejs Londonā izteicās, ka Anglijas valdības oficiālais atbalsts ASV politikai Vietnamā vainojams pie ministru prezidenta Vilsona „miera misijas" sagandēšanas. Pie amerikāņu uzskatu atbalstīšanas Vilsonu spiedusi Anglijas staimnieciskā atkarība, kas lielā mērā ir visas strādnieku partijas ārpolitikas pamatā.

Anglija vēl nebūt nav samierinājusies ar faktu, ka nedz komūnistu Ķīna, nedz Ziemeļvietnama, vietkonga partizānus ieskaitot, ne arī Padomju savienība negrib runāt ar ministru prezidenta Vilsona Vietnamas miera misiju. Ar ASV nesazināda mās, Anglija mulē kā pagrieza komūnistiem otru vaigu, nosūtot uz Hanoju pensiju ministra vietnieku Dēvisu, — ko ziemeļvietnamieši it labi ieredzot, — lai pēdējais mēģinātu panākt miera misijas uzņemšanu Ziemeļvietnamas galvaspilsētā. Hočiminš ar viņu vispār nerunāja. Kad Dēviss mēģināja izskaidrot miera misijas nozīmi, komūnisti aicināja angļu ministru apskatīt amerikāņu gaisa uzlidojumos nodarītos postījumus. Pēdējais no tā atteicās un pēc piecu dienu pavadīšanas Hanojā aizbrauca, nekā nepanācis. Lai komūnistiem būtu vismaz kaut kas ko sacīt, tie bija paskaidrojuši, ka viņi runātu tikai ar tādu misiju, kurā pārstāvētas militāriem blokiem nepiederīgas valstis.

Vietnamas jautājumā Vašingtonai gaŗāku nelūgtu padomu virkni sniedza agrākais Anglijas ārlietu ministrs Vokers. Pēdējo daudzi uzskata par Anglijas ārlietu ministru aizkulisēs, Stjuartam spēlējot vienīgi Vokera padomu īstenotāja lomu. Vokers, kā zināms, bija spiests no amata atkāpties, jo nespēja iekļūt parlamentā.

Pirmais Vokera padoms amerikāņiem: nekādā gadījumā nebumbot Hanoju vai Ziemeļvietnamas rūpniecības centrus. Līdz šim amerikāņi aprobežojušies ar gaisa uzbrukumiem militārām ierīcēm un karaspēka nometnēm. Sava padoma neievērošanu Vokers uzskatītu par ārkārtīgi smagu amerikāņu kļūdu. Otrkārt, amerikāņi rīkotos ļoti neprātīgi, ja zemes kara gaitā viņu karaviīri pārietu Ziemeļvietnamas robežu. Tas sadragātu amerikāņu prestižu visā pasaulē un pakļautu visu Dienvidaustrumāziju komūnistu Ķīnas invāzijas draudiem.

Parīzē, uzrunājot Ziemeļatlantijas organizācijas pastāvīgās padomes delegātus, ASV ārlietu ministra vietnieks Bols deklarēja, ka Vi ama nav tikvien kā ASV, bet visas pasaules krizes degpunkts. Runātājs uzsvēra, ka visa Dienvidaustrumāzija atrodas ārkārtīgi grūtā situācijā. „Šī vasara būs smaga", sacīja Bols; „nav nekādu izredžu tikt pie sarunu galda ar komūnistiem pirms lietus sezonas beigām septembrī. Un arī pēc lietus sezonas nav nekādu garantiju, ka komūnisti būs noskaņoti uz runāšanu." Ministrs paskaidroja, ka starplaikā amerikāņiem nav cita ceļa, kā palielināt savu militāro aktivitāti. Vašingtona tic un cer, ka atturot komūnistus pēdējiem izdevīgajā lietus sezonā, eventuālu sarunu iespēja kļūs daudz reālāka. Turpretim, ja lietus sezonā komūnisti gūtu militāras uzvaras, viņi par sarunām pat nesapņotu.

Stachanovizēs ziņu dienestu

Jaunākais Pad. savienības komūnistu partijas vadības rīkojums laikrakstu un ziņu aģentūrām ir — uz visātrāko apgūt kapitālistu prasmi ziņu publicēšanā. Pēc turpat 50 gadu prakses pasaules notikumu noklusēšanā un faktu sagrozīšanā Pad. savienības ziņu aģentūrām nu beidzot atļauts tos tikai sagrozīt, jo noklusēšana, acīm redzot, vairs nav iespējama... Šos jaunos principus pauž partijas oficiozs „Komūnists" savā pēdējā izdevumā, dēvējot padomju preses un radiofona tieksmi starptautiski svarīgas ziņas noklusēt par nevēlamu. Tā „sagādājot Kremļim neērtības un labu vielu pretpadomju propagandai."

Novērotāji spriež, ka, radio aparātu iegādei pieņemoties un brīvo valstu tūristiem izrādot interesi par apstākļiem Pad. savienībā, komūnistu partijai kļūst aizvien grūtāk apspiesto tautu „audzināt mucā un pa spundi barot." Nevarēdama vairs „laimīgos" padomju pilsoņus pasargāt no ziņām par apstākļiem un notikumiem ārpus „paradīzes",

Rietumu prese . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

skolas izglītības. Pārējiem 10 prezidija locekļiem 1917. g. revolūcija ir tikai attāls vēsturisks notikums. Atskaitot Suslovu, kurš iestājies partijā pilsoņu kara laikā (1921. g.), tie kļuvuši partijas biedri tikai starp 1926. un 1940. gadu. Viņi visi beiguši Pad. savienības augstskolas, vairums no viņiem bijuši inženieri rūpniecības uzņēmumos pirms savas avansēšanas partijā (atskaitot Seļepinu, kurš studējis literatūru un vēsturi). Tādēļ radīts nosaukums „technokratu valdība", bet nav jāaizmirst, ka šiem techniski izglītotajiem Kremļa vadoņiem ir ilgs partijas stažs: pat visjaunākie no viņiem bijuši kompartijas locekļi un strādājuši „partijas aparātā" 25—30 gadu. Raksturīgi, ka partijas prezidijā patlaban nav neviena sakanarmijas locekļa. Lai noskaidrotu jauno vadoņu politisko seju, ir interesanti, cik tālu šie viri piedalījušies Staļina terrorā. Milzīgo „tīrīšanas akciju" no 1936.—1938. g. aktīvi atbalstījuši Sverņiks un Suslovs (Mikojans esot turējies zināmā atstatumā!). Pārējie no tagadējiem vadoņiem bijuši tolaiz vēl studenti vai inženieri. Pēckara tīrīšanas akcijas (1948. — 1952.) ideoloģiski attaisnojuši un atbalstījuši arī abi tagadējie „galvas" — Kosigins un Brežņevs, bez tam arī Podgornijs, bet it īpaši Suslovs. Tātad no šiem viriem veltī gaidīt liberālāku virzienu, kā to cer daži rietumos. Varbūt ar minēto vīru piedalīšanos Staļina politikā arī izskadrojāma pēdējā laika tendence Padomju savienībā rehabilitēt Staļinu par viņa „nopelniem" kara laikā. Vācijas žurnālisti secina, ka Krievijas priekšgalā vairs nav autodidaktu un aģitātoru resp. mītiņu runātāju. Jauno vadoņu raksturīgās īpašības ir techniska augstskolas izglītība un ilggadīgi piedzīvojumi partijas darbā. Tāpat kā agrāk visu kontrolēs un noteiks partija.

Interesants ir kāda britu žurnālista ziņojums, ka krievu komūnistu aprindās cirkulējot Bucharina vēstule, ko viņš rakstījis īsi pirms nošaušanas: tanī viņš nolādot Staļinu un atsaucot visu savu „atzīšanos noziegumos" tiesas priekšā. Šī vēstule piesūtīta arī komūnistu partijām ārzemēs. Šķiet, ka tas ir „antistaļinistu" darbs. Tātad Kremļa aizkulisēs vēl arvien notiek sīva cīņa divu virzienu starpā.

A.

DIESMOTOS CIEMOS

(Pārnesums no 1. lpp.)

ar sirdsdedzi spārnots darbs autora piemiņai, latviešu teātŗa turpināšanai svešatnē. Jo latviešu tauta patiesi mīl teātri — kā laukos, tā pilsētās, kā mākslinieciskā sniegumā, tā amatieŗu sagatavotās izrādēs. Par pēdējām lai lēti nesmīnam, jo brīvās valsts beidzamajos 10 gados, kad Izglītības ministrija uz provincēm sūtīja kvalificētus režisorus, lauku ansambļu izrādes reizēm nepalika tālu aiz dažas profesionāļu gatavotas izrādes mazākas pilsētas teātrī. Vai ik pagastā bija kāda izcila „pirmā mīlētāja", kāds stalts „varonis", kāds raksturlomu tēlotājs, kāda Daces Akmentiņas skolas sekotāja „māte". Kur tad vēl J. Akurātera lugas „Viesturs" brīvdabas izrādes! Tās gadam veica tikai lauku ansambļi, no pāris pagastiem sapulcējot senkareivju lomām aizsargu jātnieku nodaļas un „tautai" vairākus koŗus. Izdarības un sajūsmu, kas ar visu to saistījās, lai atzīmē teātŗa vēsture.

Nelaika autora Vald. Kārkliņa dzīvesbiedrei un meitai ieņemot goda vietas, pārpilnā skatītāju telpa nošalc aplausos, sārkanas rozes, ko sanem goda viešņa, simbolizēja pateicību darbam un mīlestībai. Alīdas Grīnbergas režisores acs un roka ar stilu un gaumi gatavoto izrādi vada un virza komēdijai piedienīgā ritmā, režisorei tēlojot galveno lomu. Pirmo reizi kā dekorātore debitē viņas meita Ilze Grīnberga, Sietlas mākslas skolas absolvente, ar sekmēm apliecinot savus dotumus krāsu un līniju izteiksmes meklēšanā uz skatuves. Jaunekles aktrises lomas tēlotājai Laimdotai Rūsei pienākas otra vieta tūlīt aiz režisores, atstājot Miervaldi Ercumu un Austri Lukstiņu, kā jau kungus, aiz dāmām. Vietumis gribētos apturēt aktieŗu pārāk kustīgās rokas, jaujot tekstam iekrāsot notikumu, vietumis tekstu dzirdēt dabiskā izrunā, nepārspīlētu, bet — sintēze jau esot pats augstākais, ko drīkstam gribēt.

Katrā ziņā piemiņas izrāde, kaut vairāk nekā trīs stundas ilga, iepriecēja daudzos simtus skatītāju, likdama atzīt: dziesmu svētkos tauta meklē un apmeklē teātŗa izrādes un priecājas par tām. Šoreiz, savienots ar pietātes reveransu pret nelaiki autoru Valdemāru Kārkliņu, „Jauno asiņu" iestudējums sevi atestēja par teicamu nodomu un ievērojamu sasniegumu.

Velta Toma

DALITAS VĀCIJAS . . .

(Pārnesums no .. lpp.)

ko valstu saimnieciskās intereses. Cenšanās izolēt ASV no šī jautājumu kompleksa arī var būt tikai nevēlama. Kamēr nav reālizēta Eiropas politiskā vienība, šķiet, ka nav arī nekādu izredžu tikt pie iespaidīgas un kopējas ārpolitikas pret Ulbrichtu vai Maskavu. Ja stāvoklis rietumos vēl nav kļuvis katastrofāls, tad tikai pateicoties tam, ka arī austrumos netrūkst brīvdomātāju. Tomēr būtu pārāk vieglprātīgi visas cerības likt tikai uz šo vienu karti.

Nozīmīga, bet mazāk diskutēta ir doma, ka Rietumvāciju vajadzētu patiešām no visas sirds censties izveidot par priekšzīmīgu sociālās taisnības un diesību valsti. Kā tāda tā netiešī izdarītu neiedomājamu spiedienu uz austrumu zonas komūnistiskā režīma funkcionāriem, jo visur izveidojusies vēlēšanās pēc personīgās labklājības, un funkcionāriem tautai būtu jāatbild resp. režīmam zināmās robežās jābūt konkurences spējīgam. Sai sakarā ikvienam būtu jāatbalsta valdības darbs celt un veidot Rietumvāciju. Milzīga nozīme ir prestižam starptautiskajā laukā, kādēļ būtu jāvairās no visa, kas varētu kaitēt vācu labajai slavai. Saprotams, tas ir uzdevums gaŗākam laika posmam, un šī ģenerācija to neveiks, kādēļ jaunajai audzei būtu savlaicīgi jāgatavojas šim svarīgajam uzdevumam.

Lielāki ASV spēki Vietnamai

Ir aizdomas, ka Vietnamas karam ar 75.000 amerikāņu karaviīriem vēl nepietiks un ka līdz vasaras beigām Dienvidvietnamā būs stacionēti jau 100.000 amerikāņu.

Televizijai pieslēgtā preses konferencē prezidents Džonsons pareģoja kara paplašināšanos, kas nozīmētu, ka amerikāņiem būs vajadzīgi svaigi spēki komūnistu agresijas apturēšanai. Prezidenta runu ieskata par vienu no nopietnākajām un noteiktākajām, kas Vašingtonā dzirdēta kopš Vietnamas konflikta sākuma.

„Smaga Ziemeļvietnamas spēku iefiltrēšanās radījusi jaunas briesmas un grūtības Dienvidvietnamā," sacīja ASV prezidents „Ir ļoti iespējams, ka šai sakarā jau vistuvākā nākotnē būs jāpieņem jauni un ļoti nopietni lēmumi."

Prezidents vairākkārt uzsvēra, ka amerikāņu karaviīru skaita palielināšana Dienvidvietnamā nedrīkst noplicināt mājās palikušo armiju, kurai jābūt gatavai katram gadījumam, kur vien tā izrādītos nepieciešama. Prezidenta sacīto iztulko kā Baltā nama mājienu, ka var sākties rezervistu iesaukšana, vai iesaucamo skaita palielināšana.

Tikai pāris dienu pirms prezidenta preses konferences Vietnamas jautājumam pieskārās ārlietu ministrs Rasks, kura atkāpšanos vai atcelšanu Džonsons kategoriski noraidīja kā nepamatotas baumas. Rasks deklarēja, ka tikmēr, kamēr turpināsies Ziemeļvietnamas agresija pret Dienvidvietnamu, neapstāsies arī amerikāņu gaisa uzbrukumi un Hanoja nebūt neesot immūna pret šādiem uzbrukumiem.

Prezidenta Džonsona preses konference var nozīmēt jaunas fazes iestāšanos Vietnamas karā. Tādas fazes iestāšanos, kur amerikāņi uz saviem pleciem pārņem visu cīņu smagumu, atstājot sakautajiem, nogurušajiem un demorālizētajiem Dienvidvietnamas spēkiem vienīgi aizmugures dienestu. Tas var nozīmēt, ka amerikāņu spēki, atmetot jebkādu tālāku padomdevēju lomu tēlošanu, var kuŗu katru brīdi uzsākt vispārēju ofensīvu pret komūnistu partizāniem. Un ne vairs partizāniem vien, prezidents Džonsons uzsvēra, ka pēdējā laikā no Ziemeļvietnamas Dienvidvietnamā ieplūdušas veselas komūnistu divizijas, Ziemeļvietnamas rēgulārās armijas vienības ieskaitot.

Prezidents Džonsons aizrādīja, ka gādāt par Dienvidvietnamas neatkarību solījušies trīs ASV prezidenti un ka tagad amerikāņu nacionālais gods prasa šo vārdu turēt. Tas nozīmē ASV iestāšanos karā Āzijā. Par to savā laikā brīdinājis kā ģen. Eizenhauers, tā nelaikis ģen. Makartūrs. Dienvidvietnamā iefiltrēto komūnistu cīnītāju skaitu, kopā ar vietkonga partizāniem, tagad lēš uz 105.000 viru. Ar bezgalīgām rezervēm no komūnistu Ķīnas...

HANOJAS ATMAKSAS IEROČI

Jaunieceltais ASV sūtnis Saigonā Kabots Lodžs: Pirms gada es te siroju kailām kājām, bet ej nu izlaipo tagad...

Ed. Keiša karikatūra LA